

Opinia națională

Săptămânal de opinie, informație și idei de larg interes național

Sedința Senatului Universității Spiru Haret

Luni, 17 ianuarie 2005, la Palatul Învățământului, Științei și Culturii, a avut loc ședința Senatului Universității Spiru Haret cu următoarea ordine de zi:

- Metodologia organizării și desfășurării sesiunii de examene din iarnă, anul universitar 2004 - 2005
- Regulamentul privind organizarea și desfășurarea studiilor de masterat
- Regulamentul privind activitatea profesională a studenților
- Diverse

Proiectele supuse dezbaterii au fost completate cu amendamentele propuse de vorbitori și adoptate în unanimitate, devenind hotărâri ale Senatului Universității Spiru Haret.

În ce privește Metodologia organizării și desfășurării sesiunii de examene din iarnă, în anul universitar 2004-2005, acest document a beneficiat anterior de o amplă dezbateră, într-o ședință de lucru cu directorii tuturor centrelor teritoriale ale învățământului la distanță, cu deconatele și secretariatele facultăților, cu șefii de disciplină și de catedră. Au fost formulate, cu acest prilej, propuneri de îmbunătățire a textului, multe dintre acestea fiind introduse în proiectul supus dezbaterii din Senat.

- Regulament privind organizarea și desfășurarea studiilor de masterat

Pagina 5

- Regulament privind activitatea profesională a studenților

Paginile 6-7

Televiziunea România de Mâine

Consultații pentru sesiunea de examene

- Luni, 24 ianuarie: *Limba și Literatura Română*
- Marți, 25 ianuarie: *Filosofie și Jurnalism*
- Miercuri, 26 ianuarie: *Geografie*
- Joi, 27 ianuarie: *Istorie*
- Vineri, 28 ianuarie: *Matematică-Informatică*

Pagina 12

Metodologia

organizării și desfășurării sesiunii de examene din iarnă, anul universitar 2004 - 2005

Potrivit structurii anului de învățământ 2004-2005, aprobată de Senatul Universității Spiru Haret, sesiunea de examene din iarnă se desfășoară astfel:

- în perioada 24 ianuarie - 13 februarie 2005, pentru studenții de la formele de învățământ de zi și cu frecvență redusă - la sediul facultăților;
- în perioada 24 ianuarie - 25 martie 2005, pentru studenții de la forma de învățământ la distanță, de regulă, sâmbăta și duminica, la sediile Centrelor ID.

Având în vedere exigențele impuse de asigurarea unei înalte calități a serviciilor educaționale, inclusiv în ceea ce privește aplicarea standardelor de evaluare, necesitatea compatibilizării, în acest plan, cu sistemele practicate în spațiul european al învățământului superior și în lume, dar și importante investiții în tehnică performantă de calcul și în domeniul audiovizualului, realizate de Universitatea Spiru Haret, se impune, în mod imperios, implementarea, în cel mai scurt timp, a unui sistem modern de evaluare a pregătirii studenților, bazat pe utilizarea calculatorului și televiziunii.

Partea I

Organizarea și desfășurarea sesiunii de examene din iarnă pentru formele de învățământ de zi și cu frecvență redusă

În conformitate cu prevederile Regulamentului privind activitatea profesională a studenților, art. 19 - 31, organizarea și desfășurarea sesiunii de examene pentru formele de învățământ de zi și cu frecvență redusă se realizează avându-se în vedere următoarele:

- secretariatele facultăților așează, cu două săptămâni înaintea începerii sesiunii din iarnă, programarea examenelor, pe baza propunerilor studenților, avizate de cadrele didactice și aprobate de decanii facultăților;
- examenle și celelalte forme de evaluare a cunoștințelor, prevăzute în planul de învățământ, pentru anul de studiu respectiv, se susțin, potrivit datei, orei și sălilor stabilite prin programare, la sediile facultăților, în prezența cadrului didactic titular de disciplină;
- titularii de disciplină vor stabili subiectele de examen, teste-grilă în sistem electronic sau în formă clasică, în timp util pentru a fi administrate studenților în ziua de examen;
- răspunderea privind corectitudinea desfășurării examenului revine titularului de disciplină;
- studenții au dreptul să se prezinte la examen numai dacă și-au îndeplinit toate obligațiile profesionale și financiare: taxa de școlarizare, taxa pentru examenele restante (conform prevederilor art. 36 din Regulamentul

privind activitatea profesională a studenților) sau de diferență pentru studenții transferați de la alte specializări sau instituții de învățământ superior sau care își continuă studiile. Secretariatele facultăților vor afișa, la aviziere și la sălile de desfășurare a examenelor, listele cu studenții care nu au achitat rata a II-a a taxei de școlarizare și care nu au dreptul să susțină examenul în această sesiune. (a se vedea adresa UNIVERSITĂȚII SPIRU HARET nr. 28 din 11.01.2005);

- accesul în sala de examen este permis numai studenților care se legitimează cu carnetul de student;
- titularul de disciplină răspunde de asigurarea condițiilor de egalitate în privința desfășurării examenului și a gradului de dificultate a subiectelor formulate, pentru toate seriile de studenți ale aceluiași an de studiu;
- examenul scris se va încheia, la expirarea duratei acestuia, prin predarea, de către studenții examinați, a lucrărilor scrise, pe bază de semnătură depusă pe lista de prezență aflată la dispoziția titularului de curs;
- rezultatele examenului scris se comunică, prin afișare la avizierul facultății.

(Continuare pag. 2)

Consultații pentru sesiunea de examene

- **Facultatea de Sociologie-Psihologie**
- *Sociologie generală*. Conf. univ. dr. Carmen FURTUNĂ
Pagina 3
- **Facultatea de Filosofie și Jurnalism**
- *Filosofie antică*. Prof. univ. dr. GH. AL. CAZAN
Pagina 4
- **Facultatea de Management Financiar-Contabil**
- *Bazele contabilității*. Lector univ.dr. Marinică DOBRIN
Pagina 8
- **Facultatea de Drept, Facultatea de Relații Internaționale și Studii Europene**
- *Drept internațional public*. Prof. univ. dr. Vasile CREȚU
Pagina 9
- **Facultatea de Marketing și Comerț Exterior**
- *Bazele informaticii*. Lector univ. drd. Radu ȘERBAN
Pagina 10
- **Facultatea de Relații Internaționale și Studii Europene**
- *Introducere în știința politicii*. Prof. univ. dr. Vasile-Mihai OZUNU
Pagina 11

Continuă înmânarea diplomelor pentru burse de merit studenților care au obținut medii între 9 și 10 în anul universitar 2003-2004

La Facultatea de Limba și Literatura Română

La Facultatea de Limbi și Literaturi Străine

Metodologia organizării și desfășurării sesiunii de examene din iarnă, anul universitar 2004 - 2005

(continuare din pag. 1)

Partea a II-a

Organizarea și desfășurarea sesiunii de examene din iarnă pentru forma de învățământ la distanță

1. ATRIBUȚIILE CONDUCERII FACULTĂȚII privind organizarea și desfășurarea examenelor

În vederea bunei desfășurări a sesiunii de examene pentru forma de învățământ ID și pentru a se evita disfuncționalitățile ce pot să apară ca urmare a implementării sistemului de examinare pe bază de teste grilă, este necesar să se realizeze următoarele:

a) Centralizarea programării examenelor la nivelul de facultate, astfel încât, în orice moment, conducerea facultății și fiecare titular de disciplină să știe când are loc examenul la disciplina sa și în care dintre cele 45 de centre ID funcționale în prezent. (Anexa nr.1)

- termen: 20 ian.2005

- răspund: prodecan- responsabil ID

Propunem, în Anexa nr.1, structura în format tabelat (Microsoft Excel) de realizare a acestei programări

b) Fiecărui titular de disciplină i se vor aduce la cunoștință datele la care este programată desfășurarea examenului la toate centrele I.D. (se va proceda la înștiințarea în scris și va semna de laure la cunoștință) (Anexa 2)

- termen: 20 ian. 2005

- răspund: prodecan- responsabil ID

c) se va organiza serviciul de permanență în vederea transmiterii subiectelor de examen, în perioada 24 ianuarie -25 martie 2005, în fiecare zi în care sunt programate examene la centrele ID. Vor fi programati titularii de disciplină sau alte cadre desemnate de aceștia, precum și secretarele ID ale facultății.

- termen: 20 ian. 2005

- răspund: secretar șef al facultății

d) Programarea permanenței se va realiza, în funcție de zilele de examen existente în centralizatorul precedent, astfel încât să poată fi transmise în structura cerută și în timp util subiectele de către titularul de curs. Stabilirea subiectelor, în ziua examenului, este responsabilitatea titularului de disciplină care va fi asistat în acest demers de un operator pe computer - respectiv secretara ID sau alt cadru didactic desemnat, înstruți în prealabil.

e) se va proceda la verificarea stării de funcționare a echipamentului electronic și de comunicații din dotarea facultății (conexiunea la internet, telefon, fax, copiator)

- termen: - permanent

- răspund: decan/prodecan, Departamentul I.D.

f) conform hotărârii conducerii universității, secretariatele facultăților și conducerea centrelor teritoriale ID vor afișa, la aviziere și la sălile de desfășurare a examenelor, listele cu studenții care nu au achitat rata a II-a a taxei de școlarizare și care nu au dreptul să susțină examenul în această sesiune (a se vedea adresa nr. 28 din 11.01.2005 a

Universității Spiru Haret, precum și art. 24 din Regulamentul profesional al activității studenților).

g) Titularii de disciplină vor stabili subiectele de examen, în timp util pentru a fi transmise prin INTERNET către toate centrele I.D., astfel încât examenul să poată începe la orele programate.

- termen: permanent

- răspund: titularul de disciplină și secretarul șef al facultății

Se impune confirmarea, prin e-mail sau telefonic, a recepționării corecte a fișierelor cu subiectele astfel încât să se poată monitoriza corectitudinea și buna desfășurare a examenelor.

h) securitatea subiectelor revine în sarcina titularului de disciplină, a directorilor de centre ID și a secretarei operator.

Se impune ca subiectele și/sau întrebările tip grilă pentru examen să fie alocate exclusiv din lista subiectelor-întrebări afișate pe Internet. Listă întocmită având la bază volumul de sinteze elaborat în concordanță cu programa analitică a disciplinei.

i) comunicarea rezultatelor la examen va fi realizată de titularul de disciplină în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 15 zile de la data desfășurării examenului, acestea urmând să fie aduse la cunoștința studenților prin intermediul avizierului virtual.

- răspund: decanul facultății și titularii de discipline

j) în cazul în care, din motive tehnice independente de utilizatori, sistemul INTERNET nu funcționează, conducerea facultății va lua măsuri urgente de transmitere a subiectelor formulate de titular prin alte mijloace de comunicare aflate la dispoziția facultății: fax, telefon.

- răspund: prodecanul - responsabil ID și titularul de disciplină

Pentru orice întrebări referitoare la procedeu de transmitere a subiectelor pe cale electronică, cei interesați se pot adresa cu întrebări la colectivul tehnic de specialitate (coordonator dl. ing. Andronic Iustin, telefon 3145909, 3140074 sau 3140076 interior 159).

2. ATRIBUȚIILE CONDUCERII CENTRELOR ID privind organizarea și desfășurarea examenelor

a) programarea examenelor la centrul ID se realizează pe baza planului de învățământ inclus în broșura ce cuprinde programele analitice ale fiecărei specializări. Directorii CID vor programa pentru susținerea, în sesiunea de iarnă, a acelor discipline prevăzute cu examen în semestrul I. Examenul se va programa în zilele de vineri după amiază, sâmbătă și duminică în funcție de spațiile aflate la dispoziția fiecărui centru ID

- termen: 20 ian. 2005

- răspund: director CID.

Programarea se va trimite la fiecare facultate și la Departamentul ID al Universității Spiru Haret, respectând termenul specificat. Se impune ca înainte de efectuarea oricărei programări de examene să se verifice, împreună cu secretara șefă a facultății, lista examenelor ce sunt programate în semestrul I.

Se impune ca programarea și susținerea examenelor să fie efectuate având în vedere cerința economiei de timp și de spațiu, respectiv la oclle specializări la care sunt înscriși puțini studenți se pot folosi aceeași sală și același interval orar pentru mai multe examene, întrucât fiind examen scris nu se produce interferențe de natură a perturba desfășurarea examenelor și nici capacitatea de concentrare a studenților asupra lucrării nu este afectată.

b) asigurarea permanenței la secretariatul CID pentru a recepționa în condiții corespunzătoare subiectele ce urmează a fi distribuite studenților prezenți la examen. Se va respecta durata precizată pentru rezolvarea subiectelor

- termen: 20 ian. 2005

- răspund: director CID

Programarea permanenței la secretariatul CID, pe toată durata sesiunii, este necesară pentru funcționarea corespunzătoare a sistemului de transmitere a subiectelor.

c) asistența la examene se asigură numai de personalul centrului ID care va proceda la verificarea identității studenților pe baza carnetului de student și va verifica achitarea ratelor I și a II-a ale taxei de școlarizare, asigurând corectitudinea desfășurării examenului. Pentru activitatea de asistență la examene se vor acorda recompense materiale, aprobate de Biroul Senatului Universității Spiru Haret, la propunerea directorilor de centre ID.

- termen: 20 ian.2005

- răspund: director CID

d) se va proceda la verificarea stării de funcționare a echipamentului electronic și de comunicații din dotarea centrului ID (conexiunea la internet, telefon, fax, copiator) și se vor asigura din timp materialele consumabile necesare: hârtie, toner, hârtie fax, plicuri.

- termen: 20 ian.2005

- răspund: director CID, Departamentul I.D.

e) în ziua programată pentru susținerea examenului, se vor recepționa prin e-mail subiectele și se va asigura multiplicarea lor în numărul corespunzător studenților prezenți în sală, în timp

util, pentru începerea examenului la ora stabilită în programare

- răspund: director CID, secretara CID

f) pe parcursul examenului, personalul centrului ID asigură corectitudinea desfășurării acestuia, iar la final verifică dacă fiecare student prezintă un plic de lucru și a semnat de predarea acestuia (Anexa 3)

- termen: în ziua programată pentru fiecare examen;

- răspund: secretar centru ID și director CID;

g) să primească lucrările la terminarea examenului, să sigileze plicul, să semneze, să stampileze și să asigure expedierea plicului cel târziu a doua zi către secretariatele facultăților, astfel încât titularii de curs să poată începe, cât mai curând, corectarea lucrărilor. Plicurile conținând lucrările scrise se vor expedia prin Priori-post, în fiecare zi de luni, pentru examenele susținute în zilele de vineri, sâmbătă, duminică ale săptămânii precedente.

- răspund: director CID

h) se va transmite la sediul fiecărei facultăți, situația plicurilor expediate pentru a obține confirmarea primirii acestora

- termen: în fiecare zi de luni a fiecărei săptămâni de sesiune, prin fax sau e-mail

- răspund: director CID.

Model de raportare:

Universitatea Spiru Haret
CID

Situația plicurilor cu lucrări scrise expediate în perioadala facultatea

Nr. crt.	Disciplina de examen	Data examenelor	Data expulsiilor	Număr de lucrări în plic	Lista sa semnificativă pentru de către titularul de disciplină
1.	Examenul pe Grilă I	11.02.2005	14.02.2005	54	
2.					

Director CID,

Menționăm că, la primirea lucrărilor de către titularul de disciplină, este necesar ca acesta să semneze de primirea tuturor lucrărilor trimise de către centrul I.D. în prezența secretarei facultății.

i) notele obținute de studenți la examene vor fi aduse la cunoștința acestora nu mai târziu de 15 zile de la încheierea sesiunii, prin afișare la avizierul virtual;

- răspund: director CID.

PRECIZĂRI

Răspunderea privind transmiterea subiectelor, corectitudinea desfășurării examenului, obiectivitatea în evaluare și comunicarea rezultatelor în termenul precizat în art. 28 din Regulamentul activității profesionale a studenților revine, în totalitate, titularului de disciplină, decanilor facultăților și directorilor centrelor I.D.

SENATUL UNIVERSITĂȚII SPIRU HARET

Anexa 1					Anexa 2		Anexa 3					
FACULTATEA.....					FACULTATEA.....		CID					
Programarea examenelor în sesiunea din ianuarie-martie 2005					Programarea examenului la disciplina.....		Disciplina.....					
TITULAR.....					TITULAR.....		Facultatea.....					
Data	Ora	Anul de studiu	Disciplina	Centrul I.D.	Data	Ora	Centrul I.D.	Situația nominală a studenților care au susținut examenul				
								Nr.crt.	Numele și prenumele	Achitat taxa (chitanța nr. din ..)	Semnătura de predare a lucrării	Observații
										Rata I	Rata a II-a	
Indicații de completare					Am luat cunoștință.							
Se întocmește în două exemplare, din care un exemplar se înmânează titularului de curs și un exemplar se păstrează la secretariatul facultății												

La toate facultățile Universității Spiru Haret, examenele sunt precedate de o susținută activitate didactică.

Consultație pentru sesiunea de examene

1. Introducere

Primul lucru pe care îl abordează cursul privește obiectul și metodele istoriei filosofiei, raporturile istoriei filosofiei cu filosofia în sine. În acest scop, sunt abordate câteva concepte formulate în legătură cu istoria filosofiei. Se arată că marele paradox al istoriei filosofiei îl constituie tocmai existența multiplicității filosofiei. O istorie a filosofiei fără filosofie determinată ar fi asemenea unui cerc pătrat, deci o contradicție în termeni, o existență doar la nivelul unei sintagme. Nu există filosofie unică, valabilă pentru orice timp al omului sau pentru un om al nici unui timp. Admitem, deci, că filosofia este istoria ei, ceea ce echivalează cu ideea că orice filosofie este istorică. Faptul că orice filosofie este istorică și în sensul că, deși anumite filosofii s-au gândit pe a se însuși ca expresii ale adevărului, ele au „câștat” inevitabil în istorie – a generat la rândul său atitudinile diverse și chiar divergente față de însăși valoarea istoriei filosofiei.

Teoriile care s-au formulat în legătură cu rostul și specificul istoriei filosofiei sunt separabile în două categorii majore. Din prima categorie fac parte teoriile care neagă valoarea și rostul istoriei filosofiei, iar din a doua, ceea ce, dimpotrivă, le exaltă. Pentru primul tip de exemplare sunt atitudinile lui Nietzsche și Cioran. Dacă fiind percutanți formulării, vom opta pentru a le da chiar lor cuvântul. Fr. Nietzsche nota într-un text al său (*Aforisme*, Scrieri, Ed. Humanitas, București, 1992, p. 185) că: „Istoria filosofiei este o furie ascunsă împotriva premiselor vieții, împotriva sentimentului valorilor ei, împotriva apăsării ei. Filosofii nu au pregetat să postuleze un univers, cu condiția ca acesta să contrazică universul existent, să ofere un mijloc de a vorbi de rău acest univers. Până acum, istoria filosofiei a fost marea școală a calmării și s-a impus atât de mult, încât și astăzi știința noastră, care se dă drept purtătoare de cuvânt a vieții, a acceptat atitudinea fundamental calmatoare a filosofiei și a manipulat universul nostru, ca și cum ar fi vorba de o aparență, iar aceasta înălturând cauza – pur fenomenală”. La rândul lui, Cioran nota în *Cartea amăgărilor* (Editura Cugetarea, București, 1936, p. 185): „Va trebui să ne convingem o dată că adevărurile filosofiei sunt limitate sau că ea nu are nici un adevăr. Cu adevărat, filosofia nu dispune de nici un adevăr”.

La polul opus se situează asumarea istoriei filosofiei ca proces inconfundabil, care dezvăluie faptul că spiritul uman a încercat să treacă dincolo/dincoace de suprafața lumii și a vieții, pentru a le cunoaște izvoarele prime, temerurile, fundamentale, sensul și semnificațiile, felul de a fi, dar și pentru a se cunoaște pe sine însuși în natura și în puterea sa. Celor care deduceau din varietatea reală a sistemelor filosofice imposibilitatea filosofiei, G.W.Fr. Hegel le răspundea că, oricât de diferite ar fi filosofii, ele au, toate, particularitatea comună de a fi filosofie. Cel care nu vede decât diversitatea filosofilor este asemuit în mod ironic de către Hegel cu acel bolnav din anecdotă, care, sfătuit de medic să mănânce fructe, cedând pedanteriei intelectului, nu mănâncă nici unul pe motiv că în realitate nu se găsește decât mere, pere, cireșe, struguri etc., iar nu fructe ca atare. După Hegel, diversitatea filosofilor nu numai că nu produce nici un prejudiciu filosofiei și istoriei ei, ci chiar îl este necesară acesteia, fiind esențială pentru ea. Și aceasta pentru că filosofia este un produs al spiritului, care are nevoie de timp pentru a se deslășui. Pe de altă parte, filosofia este și un produs al omului, fiindcă el are capacitate cognitive sunt, fatalmente, limitate, ceea ce înseamnă că, pentru a ajunge la adevăr, la cunoaștere, este nevoie de eforturile conjugate și succesive ale mai multor indivizi. Pentru Hegel, istoria filosofiei este știința adevărului, pentru că orice filosofie este rezultatul gândului liber, un moment al gândirii, care se deslășoară pe sine, în timp ce se pune pe sine.

Pe aceeași poziție, de susținere a importanței filosofiei și a istoriei ei, se situează și filosoful român Constantin Noica, după care filosofie se află, toate, în căutarea ființei. Ca atare, toate sistemele filosofice dau, inevitabil, către ființă. Ceea ce le unește este faptul că sunt ontologii. Și ele sunt ontologii, după Noica, chiar și atunci când se fac a dispune ontologia, ori când pretind a o respinge. În opinia lui Noica, filosofia este răspundere pentru tot ceea ce se întâmplă în lume, filosoful însuși fiind un „sămădău” al acestei lumi.

II. Conceptul de filosofie antică. Aria filosofiei antice, „Orient și Occident” în filosofia antică. Etapele filosofiei antice. Mitosofie, protofilosofie și filosofie, specificul ființării și relațiile dintre ele. Reprezentare, intuiție, metafizică și concept.

Sintagma „filosofie antică” a pus și continuă să pună numeroase probleme metodologice. Între acestea, cele referitoare la timpul și spațiul geografic, la locul și data apariției, dezvoltării și sfârșitului filosofiei antice sunt de o importanță aparte. Au un spus că filosofia s-a născut în Occident; alții au contraargumentat că ea ar fi apărut mai întâi în Orient. Occidental, ține aceștia din urmă, n-a făcut nimic altceva decât să continue și să dezvolte o muncă de mult începută de către orientali. Această poziție o întâlnim chiar și în filosofia greacă, unde Aristotel ori Platon recunoșteau o anumită înțelegere a orientalismului în căutarea înțelepciunii. Aristotel mergea chiar mai departe în timp și recunoștea existența unei spiritualități prefilosofice, cuprinsă în mitologie. Așadar, după Aristotel, mitul nu este opus total filosofiei, dar nici nu se identifică cu ea. Filosofia a preexistat în mit ca protofilosofie. Deci, ignorarea și alungarea mitului din filosofie contravine filosofiei însăși, după cum disprețuirea mitului poate conduce la diminuarea valorii filosofiei. Mai mult, Platon s-a folosit pe larg de mit ca de o metodă capabilă să aducă un spor în cunoaștere, sau cel puțin ca de o metodă ce poate aduce un spor explicativ acolo unde rațiunea nu mai poate lucra, în acele regiuni unde dialectica se dovedește neputincioasă.

În spațiul grecesc au existat fără doar și poate premise ale filosofiei, cu un rol hotărâtor pentru evoluția ei viitoare: Homer, Hesiod, orfici și cei șapte înțelepți. Homer a gândit poetic lumea și a sintetizat o căutare ce presupunea modele exemplare pentru grec și pentru lumea omului: cosmologic, etic, socio-politic etc. În aceste modele s-au dovedit atât de impunătoare și de durabile, încât nici unul dintre grecii care au urmat nu le-a putut oculti. Cu Hesiod, prin *Theogonia* și *Munci și zile*, se desoperă că oasă are o istorie, societatea omului având și ea o istorie. Înțelegând că istoria omului coincide cu istoria spiritualității umane, Hesiod depășește gândirea pur mitică, sau, mai curând, amână că în cadrul viziunii mitice se petrece o revoluție tainică, inconștientă, un *hybris* care prevestește noi fapte teoretice. Diogenes Laertius amintea, în lucrarea sa *Despre viețile și doctrinele filosofilor* (iară că există unii care îl consideră pe Orfeu ca fiind inventatorul filosofiei. Într-adevăr, lui Orfeu sau discipolilor săi, la fel de legendari ca și ei, li se atribuie o seamă de concepții și teorii ce privesc nașterea lumii, rolul omului de ordonator al lumii, capacitatea acestuia de a pătrunde în imperiul morții prin intermediul unei forțe urașe de care dispune

lubiarea. În sfârșit „cei șapte înțelepți” („șapte”, numai grație mirajului pe care-l posedă acest număr, căci altfel istoria gândirii grecești a reținut un număr mult mai mare de „înțelepți”) s-au înscris și ei, cu certitudine, în ordinea filosoficului. Thales din Milet, Bias din Priene, Pittacos, Solon, Kleobulos, Chilon Laodemonianul, Periandros din Corint etc. Grecii le-au acordat demnitatea de înțelepți datorită ideilor lor: sentințe, maxime, înțeleșuri care vizează fenomene sociale, relații între oameni, sfaturi și norme de comportare. Toate acestea probează atât o impunătoare cunoaștere a vieții, cât și o mare capacitate de generalizare. Prin ei, Grecia a ajuns la un asemenea stadiu al culturii, încât cultura începe să vorbească limba filosofiei. De altfel, Thales este atât unul dintre „înțelepți”, cât și primul filosof în adevăratul înțeles al cuvântului. De acum, în Grecia începe drumul unuia dintre cele mai înalte construcții durate de către greci: drumul Filosofiei, care la ei trece prin câteva etape specifice: preclasică, clasică și elenistică. Dar până atunci, să vedem care sunt articulațiile și problemele specifice ale filosofiei orientale, care, în ordine istorică, se așază totuși înainte celei grecești. Exponerea ce urmează nu va ține însă seama de ordinea cronologică a apariției diverselor filosofii orientale, ci va contura un traseu ascendent în ceea ce privește gradul de rafinare al discursului filosofic la populațiile orientale care au emis concepții filosofice sau recuperabile pentru filosofie.

III. Problematika unității lumii și a naturii umane în cultura Mesopotamiei. Raporturile dintre teogonie, cosmogonie și antropogonie în „Enuma elis”. O primă formă a mitului prometeic: Ghilgameș. Rostul cuvântului.

Enuma elis este un mit cosmogonic și un mit despre nașterea omului; totodată, este și un mit despre nașterea zeilor. Problema de a ști ce este lumea cerului și care au fost întotdeauna acele lumi suprapământene este prinsă în mit nu doar pentru a se da

Abum de a gândi și de a-și exprima gândirea prin intermediul cuvântului. Or, aceasta revine în a spune că în gândirea egipteană a existat o concepție despre puterea creatoare a cuvântului, așa cum întâlnim în gândirea iudaică, ori în cea indiană. Este vorba despre creația *ex nihilo*, pe care o întâlnim și în creștinism.

V. China: teoria elementelor și a contradicției în Cartea transformărilor. Omologarea cosmosului cu proprietăți psihice. Filosofia lui Lao Zi și Confucius: conceptele de dao, de și ren. Ontologia și etica în filosofia chineză.

Cartea transformărilor este o tentativă de explicare a lumii prin recursul la principii constitutive ale acesteia sau la principii de fundare ale ei. Aceste principii sunt în număr de opt, sunt entități materiale și sunt reprezentate grafic prin anumite ideograme sugestive, formate din combinații posibile ale semnelor *yin* și *yang*. Prin introducerea în jocul explicativ filosofic al conceptelor de *yin* și *yang*, în filosofia chineză și în cea universală își începe cariera o modalitate de explicare a lumii ce va cunoaște mulți și iluștri adepți. Este vorba despre specularea ideii de contrarietate și a celei de contradicție. Căci *yin* și *yang* sunt văzute ca opuse ori chiar contradictorii. Yangul este expresia a ceea ce este luminos, activ, puternic, afirmativ, pozitiv. Yin este, dimpotrivă, expresia a ceea ce este întunecat, pasiv, slab, negativ. Nu degeaba, conținutul acestei cărți a fost deseori apropiat de gândirea lui Heraclit.

Dintre școlile filosofice chineze constituite ca atare, una exponențială pentru stilul chinez de cugetare este **daoismul**. Considerat și ca religie, el este esențialmente filosofic. Dintre exponenții acestei școli, Lao Zi (604 - ? î.e.n.) este cel mai cunoscut, el fiind și întemeietorul legendar al școlii respective. Filosoful chinez, contemporan nu numai istoric, ci și spiritual cu Thales din Milet, a durat o concepție filosofică determinată,

originea lumii, a omului și a societății sale, la natura principiilor acestei lumi. Au meditat la puterea creatoare a cuvântului, la gândirea comună dintre om și principial prim, la instruirea omului față de lume etc.

Dintre toate imnurile ce compun *Vedele*, cele mai spectaculoase și mai încercate filosofic sunt cele din *Rig Veda*, și anume cele cosmogonice. În *Vede* întâlnim patru tipuri de cosmogonii. Conform cosmogoniilor din primul tip, lumea ar fi luat naștere ca rezultat al acțiunii unui principiu antropomorf, uriașul *Puruș*, care a creat toate părțile lumii din propria sa substanță, prin sacrificarea unor părți din sine. Un al doilea tip de cosmogonie vedice poartă numele de „arboare cosmică”, întrucât în cadrul lor lumea și-ar fi avut începuturile într-un copac primordial, ale cărui părți ar fi devenit părțile lumii actuale. Cel de-al treilea tip de mituri cosmogonice îl constituie miturile care originează lumea într-un „embrion” sau „ou” de aur care plutea *lume timpore* pe apele primordiale. În sfârșit, ultimul tip îl constituie miturile după care lumea a luat naștere dintr-o abstractă unitate primordială a ființei și neființei. Dintre acestea, un adevărat etalon al puterii de abstracție, de speculație și curaj al gândirii metafizice este celebrul *Imn al creației*. El ne oferă o viziune despre originea universului, care pornește de la afirmarea existenței unui timp în care nici ființa și nici neființa nu erau ca atare, un timp al potențialității, al latenței. Prima fază a genezei Universului este, de fapt, autogenerarea Unului, principii spiritual care se naște mai întâi pe sine, trecând din starea de latență în cea de activitate. La cel de-al doilea pas al genezei, abia avem de-a face cu o geneză propriu-zisă a Universului. *Imnul creației* reprezintă un text filosofic important al filosofiei indiene, și chiar al celei universale, întrucât el pune pentru prima dată în joc concepte importante ale filosofiei: **Ființa, Neființa, Infinit, Unul, Totul, Haos, Forța activă, Forța pasivă** etc.

Filosofia și teologia brahmanismului sunt cuprinse îndeosebi în *Upanișade*, aici cercetându-se marile probleme ale originilor, ale naturii zeilor, naturii sufletului etc. Ca și în alte cărți ale brahmanismului (*Brahmanele* și textele *Aramyaka*), soluțiile problemelor menționate sunt opuse până la excludere, fenomen confirmat de existența atât a idealismului și teismului, cât și a materialismului și ateismului. Deși sunt explicații ale *Vedelor*, toate aceste texte operează unele „transformări” ale cosmogoniilor, ale reprezentărilor despre zei, creație etc. Gândirea filosofică a Upanișadelor culminează cu ideea filosofică a posibilității de extindere a identității dintre **Brahman** (Spiritul Absolut) și **Atman** (sinele individual). Posibilitatea cunoașterii lui **Brahman** ține și de dubla natură a acestuia: **Brahman** este, totodată, spirit și materie, căci el se prezintă și ca absolut și ca relativ, în forma muritoare și în forma nemuritoare. S-a trecut, astfel, la conceperea Ființei ca având natură contradictorie, deci conținând în sine sau fiind, deopotrivă, Spirit și Natură. Dintre cele mai importante *Upanișade*, se cunosc în fi amintite: *Chandogya Upanișad*, *Katha Upanișad*, *Iša Upanișad*, *Mundaka Upanișad* etc. Ele sunt concepute în forma dialogului, fie că este vorba de un dialog inițiat (un maestru transmite învățături la unii discipol), fie că este vorba de un dialog competitiv (doi sau mai mulți discipoli discută în legătură cu găsirea unei soluții pentru o problemă delicată și importantă, sub supravegherea tacită a maestrului lor).

Considerațiile din *Upanișade* referitoare la dubla natură a Ființei, la relația dintre Sine și Spirit etc. au fost apoi redate și dezvoltate de către școlile filosofice ulterioare. Momentul de cotitură în evoluția filosofiei indiene de după *Upanișade* l-a constituit *Bhagavad Gita*, adevărata *Biblie* a indianului tradițional contemporan. Textul este o parte din celebra epopee indiană în versuri *Mahabharata* și reprezintă reproducerea unui dialog imaginat între Arjuna, unul dintre participanții la „marele război al necamului lui Bharata” și Krișna, un avatar al lui Vișnu, zeul benevol al triadei supreme divine (**Brahman, Șiva, Vișnu**). Miza textului o constituie prezentarea unei noi viziuni asupra **karma**-ului și a unui etos nou față de acesta. Este vorba despre așa-numita etică a năfârtăturii, după care, pentru a scăpa de efectele dezastruoase ale **samsarei**, nu retragerea din acțiunea mundană reprezintă soluția optimă, ci angajarea curajoasă în toate acțiunile la care te obligă, fie „tendințele” Naturii, fie „legea proprie”. Condiția, însă, este „renunțarea la fructul faptei proprii”, adică săvârșirea propriilor acțiuni ca pe o ofrandă pentru Zeu sau pentru semenii. Tradiția indiană ulterioară „momentului” *Bhagavad Gita* numără o serie de așa-numite „școli filosofice”, împărțite în ortodoxe și heterodoxe. Dintre ele, mai importante sunt *Vedanta*, *Samkya* și *Yoga*. O foarte elaborată doctrină ontologică ne prezintă școala *Samkya*, care construiește un complex eșafodaj al lumii, discutând despre principii (natură, intelect etc.) și forțe (ale cunoașterii, ale acțiunii etc.).

Deși nu este efectiv filosofie, budismul nu se sfiește să atingă de multe ori probleme specifice filosofiei. El face din acceptarea existenței acceptarea unei lumi a durerii, a ignoranței, a dorinței. Conform lui Buddha (568/567 - 478/487), dacă totul este iluzie și suferință, atunci rezultă că este falsă admiterea unei sine, a permanenței și a veșniciei, în și cu sensurile descrise de brahmanism. Viziunea asupra Universului se subsumează ideii că acesta stă sub cinci categorii de fenomene:

- 1) ansamblul aparențelor sau lucrurilor materiale, al simțurilor și al obiectelor lor;
 - 2) senzațiile rezultate din contactul obiectelor cu organele de simț;
 - 3) percepțiile și noțiunile care sunt rezultate al cunoașterii de mai înainte;
 - 4) activitatea psihică conștientă și inconștientă;
 - 5) gândurile, cele cunoștințele cu sens ordonator.
- Împotriva brahmanismului s-a manifestat și jainismul, o doctrină despre conștiință și cunoașterea adevărată, despre principii și categorii, corpură, stadii de dezvoltare spirituală. După această doctrină religioasă, viața și cosmosul au un început și un sfârșit, dar sufletul este nemuritor. Pentru a ajunge în lumea fericirii, el trebuie să se elibereze de materie. Căile posibile ale acestei eliberări sunt: dreapta credință, dreapta purtare și dreapta cunoaștere, acestea asemănându-se în anumite privințe cu „calea cu opt răspântii” din budism.

Bibliografie selectivă

1. Gh. Al. Cazan, *Filosofie antică*, Editura Fundației României de Așezare, București, 2002.
2. *** *Gândirea astro-babiloniană în texte*, Editura Științifică, București, 1975.
3. *** *Gândirea egipteană antică în texte*, Editura Științifică, București, 1974.
4. *** *Gândirea indiană în texte*, Editura Științifică, București, 1971.
5. Lao Zi, *Cartea despre Dao și Putere*, Humanitas, București, 1992.

Facultatea de Filosofie și Jurnalism Filosofie și Jurnalism

Prof. univ. dr. GH. AL. CAZAN

satisfacție interesului gnoseologic, ci și pentru a se da satisfacție rațiunii practice, esențială pentru om. Sigur, problema originii, unității și structurii lumii nu se pune într-un mod nemijlocit și explicit, ci prin intermediul unei trame teogonice. Arătându-ne care sunt zeii/teii primordiale (antogonie, mitic, cu elemente mitologice), care este ordinea generării lor și care este țara lor, celeștia, ni se arată și care ar fi principiile metafizice ale nașterii lumii și care o ordinea ei internă. În legătură cu nașterea omului vom nota că se insistă pe ideea originii divine a acestuia.

Epopoea lui Ghilgameș vine, în interiorul culturii mesopotamiene, să împlinescă viziunea acestuia cultural în legătură cu problematica omului. Poemul în cauză este exemplar. Deși conceput aproape acum patru mii de ani, datorită tensiunii întrebărilor și soluțiilor imaginare, el ar putea fi atribuit chiar și secolului XX. Dramatismul poemului este dat, mai ales, de căutarea de către Ghilgameș a nemuririi. Dar foarte bine este pusă în valoare și tema prieteniei dintre Ghilgameș și Enkidu. Experiența căutării nemuririi este cea mai dramatică din căute s-au încercat în istoria real-empirică a omului și în cea spirituală. Escatologic și soteriologic, indiferent de tipul lor, stau mărturie a dramatismului amintit.

IV. Miturile, cosmogoniile și antropogoniile Egiptului. Tema unității și a diversității lumii în cultura egipteană. Filosofia în „Inscripția Regelui Sabaka”

Un Egipt filosofic, asemenea Greciei, este o imagine cel puțin grăbită. Însă și a imagina un Egipt complet nefilosofic înseamnă o opera cu o imagine falsă. Filosofia a existat în Egipt antic nu doar ca protofilosofie ori ca filosofică, ci ca atare, expresia sa completă constituind-o celebra *Inscripție a Regelui Sabaka*. Istoria veche a Egiptului a cunoscut patru mari perioade: 1) veche (până la sfârșitul celui de-al treilea mileniu); 2) medie (perioada Regatului mijlociu); 3) nouă (până la sfârșitul mileniului al doilea) și 4) recentă (până la instaurarea dominației romane). Din fiecare perioadă s-au păstrat documente, texte etc., expresii ale unor variate forme de gândire egipteană. Din perioada veche datează *Textele piramidelor*, din cea medie s-au păstrat *Inscripțiile sarcofagelor*, din etapa nouă *Cartea morților*, iar din ultima etapă ne-a rămas *Inscripția Regelui Sabaka*. În primele trei documente prevalează teogonice și antropogonice. Unul dintre cele mai importante texte din vremea începuturilor este *Tap Zepi* (Prima oară). Acesta reprezintă relația unui timp transitorie și, deci, transuman, identificat cu Vârsta de aur, opusă vârstei actuale a omenirii, o vârstă a fericirii absolute și a perfecțiunii, când nu existau nici războiul, nici moartea, nici boala, nici dezordine; îndeosebi, nimic din ceea ce este negativ. Era „vremea lui Ra” sau a lui Horus și Osiris. Prin *Tap Zepi* s-a dat naștere unui model către care omul ar trebui să tindă. Suntem la izvoarele utopiei, fenomen necesar omului ca soluție fantastică la refuzările reale ale vieții și la neputințele lui, la fel de reale.

Dacă în *Tap Zepi* este vorba despre vârsta dintâi, în cosmogoniile egiptene se va găsi asupra sursei, a cauzei dintâi a lumii. Așa, de pildă, s-a imaginat apariția din niște ape primordiale a unei coline, deci a pământului, precum și a lumii. Rolul colinei de nisip din teologia de la Helopos este luat în alte mituri cosmogonice de *Lotusul* primordial, sau de *Oul* primordial din care iau ființă toate lucrurile, indiferent de natura lor. Creația este săvârșită de zeul suprem Ra, cauza, forța primă a Universului. Soarele - Ra este descris ca fiind intrat (Soarele răsărind, Soarele la zori, Soarele apunând) și ca fiind creatorul cuplului divin Shu și Tefnut, care la rândul său dă naștere zeilor Geb (Pământul) și Nut (Cerul).

Inscripția Regelui Sabaka depășește însă cu mult toate creațiile genului egiptean. Aici avem de-a face cu filosofia în expresia ei naturală, chiar dacă nu e sigur că autorul textului era conștient de faptul că atare. Problemele puse aici amintesc de mai multe ori de probleme pe care le vom reîntâlni în filosofia europeană. Ideea fundamentală a textului este aceea că toate cele câte există au luat naștere grație facultății lui

înăuntrul căreia om, stat, univers, lege umană și universală, ceea ce se vede și ceea ce există dincolo de ceea ce se vede. Își găsește temeiuri de existență, rațiuni de a fi și sensuri bine coordonate. În *Dao de jing* (Cartea despre cale și virtute), una dintre cele mai traduse cărți ale omenirii, a doua după *Biblie*, *dao* este principiu al lumii, principiu al cerului și al pământului, strămoșul tuturor lucrurilor, adâncul cel mai adânc etc. **Dao** constituie esența, incognoscibilă ca atare, a lumii, iar de este cel ce face trecerea de la esență la lucrurile determinate. Prin el apar „cele zece mii de lucruri”, expresie chineză care semnifică multiplicitatea ca și infinită a lucrurilor individuale din care se alcătuiește textura lumii. Dar *dao* nu poate fi cunoscut în el însuși. El nu este accesibil cunoașterii raționale.

În filosofia școlii daoiste întâlnim și o teoretizare a profilului „omului înțelept”, model, de fapt, al omului în genere. Înțeleptul este cel ce cunoaște calea, dar și oamenii, având, tocmai de aceea, rolul de a-i învăța și salva pe ceilalți oameni.

Dacă filosofia daoistă este una orientată mai mult spre planul metafizic, ca o compensație pentru spiritul practic chinez, *confucianismul* s-a dezvoltat mai mult ca o filosofie a lumii acesteia, ca o filosofie a omului în calitatea lui de ființă socială. Acest fapt îl relevă conceptele centrale ale confucianismului: **fi și ren**, ritul și omnia. Într-adevăr, Confucius (551 - 479 î.e.n.) încearcă să răspundă la anumite întrebări care frământau societatea chineză a timpului, ca, de pildă, ceea ce ar privire la echilibrul și armonia socială. Cunoașterea are ca obiect soarta, iar aceasta este înserșită în natura rațională. Natura rațională este fundament al principii care ne dirijează; acțiunile noastre sunt raționale când sunt conforme aceluia principiu. Pentru filosof, deci, cunoașterea trece drept o condiție de existență superioară a omului, de vreme ce fără ea nu poate exista omul ca atare. O formă a acestei cunoașteri și a manifestării ei o constituie ritul, ceremonia, lucruri care definesc omul ca ființă socială și care definesc locul fiecărui individ într-o societate bine structurată, într-o societate dată. Aceste rituri privesc toate aspectele vieții sociale, pe care o reglează; privesc regulile de bună conviețuire, relațiile dintre părint și copii, dintre superiori și inferiori, normele cetățenești etc. Toate la un loc au ca finalitate respectul a ceea ce este dat și, deci, consacrarea aceluia dat.

Confucius se interesează de om și formulează celebrul principiu al omiei (*ren*), care pune laolaltă binele, adevărul și rigurozitatea morală. Omnia este la el totuna cu iubirea aproapelui. Etica lui Confucius s-a vrut și un fel de pedagogie socială, ca, de altfel, mai toate eticile. Maximele ei sunt generale, iar unele chiar abstracte. Imperativele ei, așijderea. „Nu faceți altuia ceea ce nu vreți să vi se facă vouă”. „Să iubim oamenii din toată puterea sufletului nostru”. „Omul superior consideră pe toți oamenii ca pe frații săi”. „Omul superior urăște pe toți cei care, de pe treapta de jos a societății, își calomniază superiorii (...), nu se supun, nu sunt disciplinați”.

VI. Filosofia în India. Veda și importanța ei pentru spiritualitatea indiană. Etapele de fundamente ale evoluțiilor culturale-spirituale indiene. Onto-cosmogonia din *Imnul ortodox*. Școlile heterodoxe, Spirit, natură, intelect și „forțe” în concepția Școlii Samkya.

Cultura indiană a cunoscut trei etape principale: 1) vedică; 2) upanișadică și 3) a stărilor sau a școlilor filosofice ortodoxe și heterodoxe. Vedismul este ansamblul reprezentărilor, ideilor, practicilor de cult cuprinse în cele patru *Vede*: *Rig Veda* (Cartea strofelor sau a imnelor în versuri), *Sama Veda* (Cartea cântecelor de laudă), *Yajur Veda* (Cartea formulelor sacrificiale) și *Atharva Veda* (Cartea vrăjilor). Fapt esențial în India vechilor brahmani s-a meditat filosofic, și încă la probleme destul de variate. Vechii indieni au încercat să găsească răspuns la întrebări, precum cele referitoare la

REGULAMENT

privind organizarea și desfășurarea studiilor de masterat

PREAMBUL

În baza acreditării, prin **Legea nr.443 din 5 iulie 2002**, Universității **Spiru Haret** i s-a conferit dreptul de a organiza, cu respectarea reglementărilor legale, **forme de învățământ postuniversitar**. Ca urmare, în concordanță cu prevederile **Legii Învățământului nr.84/1995**, republicată, și ale **Legii nr.88/1993**, republicată, Ministerul Educației și Cercetării a aprobat, la solicitarea Senatului, începând cu anul de învățământ 2003-2004, organizarea, în cadrul **facultăților acreditate din Universitatea Spiru Haret, a studiilor de masterat**.

Programele de masterat au menirea de a asigura aprofundarea în domeniul studiilor de licență sau într-un domeniu apropiat, dezvoltarea capacităților de cercetare științifică și constituie, așa cum se preconizează în **Legea nr.288 privind organizarea studiilor universitare**, din 24 iunie 2002, o **bază pregătitoare obligatorie pentru studiile doctorale**.

Prin programele de masterat, Universitatea **Spiru Haret** oferă absolvenților de studii universitare cu diplomă de licență posibilitatea de a **adânci laturile semnificative ale specializării, dobândind în facultate, și de a-și lărgi orizontul teoretico-științific și tehnic al profesiunii cu noi cunoștințe, și achizițiile relevante din spațiul științei și culturii contemporane**.

Prin modul în care sunt concepute planurile de învățământ ale masteratelor și sunt elaborate programele analitice ale disciplinelor de studiu, prevăzute în planurile de învățământ, se urmărește ca **studiile de masterat:**

- să formeze și/sau să dezvolte **abilități superioare de cercetare independentă** și utilizarea eficientă a informației;
- să dezvolte **capacitatea de a valorifica**, în situații și contexte noi, **bagajul de cunoștințe teoretico-aplicative acumulate;**
- să **formeze capacitatea de a lucra în echipă** (îndesebi în sistem pluri și interdisciplinar);
- să **stimuleze capacitatea de evaluare și autoevaluare;**
- să **formeze capacitatea de a concepe proiecte și a le derula**, să stimuleze **inițiativa și spiritul antreprenorial**, preocuparea pentru **obținerea calității și să cultive voința de a reuși;**
- să **stimuleze interesul teoretic și practic pentru problemele noi**, pe care le ridică astăzi cunoașterea științifică în domeniul specializării absolvite, practica profesională, integrarea în Uniunea Europeană și să determine o implicare, în cunoștința de cauză, la rezolvarea acestor probleme;
- să **dezvolte capacitatea de a acționa independent și creativ** în abordarea și soluționarea problemelor și de a exprima rezultatele activității sale argumentat, coerent și convingător.

În organizarea și desfășurarea studiilor de masterat accentul principal se pune pe **studiul individual**, orientat și îndrumat de cadrele didactice, pe **munca individuală sistematică**, astfel încât să se asigure angajarea manifestă, deliberată și pe termen lung a fiecărui participant la studiile de masterat în direcția propriei dezvoltări profesionale, științifice și moral-cetățenești. În această perspectivă, **masteratul devine cadrul adecvat pentru conștientizarea însemnătății auto perfecționării și autodepășirii prin efort și studiu sistematic**, precum și pentru asimilarea de noi metode, procedee și tehnici de cercetare științifică și de soluționare a problemelor.

Capitolul I

ADMITEREA LA STUDIILE DE MASTERAT

Art.1. Potrivit prevederilor **Legii Învățământului nr.84/1995**, republicată, **studiile de masterat pot fi urmate de absolvenții cu diplomă obținută la finalizarea studiilor universitare de lungă durată, indiferent de profil sau de specializare (art.72).**

Art.2. Accesul la studiile de masterat se realizează pe baza **concursei de admitere**. Prin Decizie a Rectorului Universității se numește **Comisia de admitere** la masterat pentru fiecare specializare, formată, de regulă, din 3 membri, din care unul este numit președinte.

Art.3. Înscrierile pentru admiterea la masterat se fac în perioada iunie-septembrie (pentru masteratele care încep o dată cu deschiderea anului universitar) sau decembrie-februarie (pentru masteratele care debutează în semestrul al II-lea al anului universitar).

Art.4. Pentru înscrierea la admitere se depune la secretariatul facultății organizatoare a masteratului un dosar care cuprinde următoarele:

- Cerere tip de înscriere la admitere;
- Diploma de licență, în original;
- Diploma de bacalaureat, copie legalizată;
- Curriculum vitae;
- Certificat de naștere, copie legalizată;
- Certificat de căsătorie, copie legalizată (dacă este cazul);
- Copie (scrox) a Buletinului de identitate sau a Cărții de identitate;
- Adeverință medicală;
- 3 fotografii tip B.I.

- **Memoriu de activitate profesională și științifică**, facultativ;
- **Scrisoare de intenție** în care se motivează opțiunea pentru specializarea de masterat (4-6 pagini), facultativ.

Art.5. Pentru organizarea și desfășurarea admiterii la studiile de master se percepe o taxă, care se stabilește, în fiecare an, de către Senatul Universității.

Art.6. Admiterea la masterat constă în:

- analiza de către **Comisia de admitere a documentelor existente în dosarul de admitere** (media de la examenul de licență, media la absolvirea facultății, notele obținute în timpul studiilor universitare la disciplinele relevante pentru specializarea masteratului respectiv etc.);
- **participarea candidatului la un interviu** în cadrul căruia Comisia de admitere evaluează motivația înscrierii și așteptările candidatului, activitatea sa profesională, științifică și publicistică, desfășurată, informarea bibliografică vizând specializarea masteratului și actualitatea

acesteia, disponibilitatea candidatului pentru cercetare științifică independentă etc.;

• În funcție de **speciul specializării** de masterat se pot organiza **teste de cunoștințe** (pe baza unei teme și a unei bibliografii comunicate în prealabil candidaților), **teste de limbă, teste de aptitudini**, precum și alte forme de testare a pregătirii candidatului, a disponibilităților sale sau a **vocației** pentru domeniul respectiv de masterat.

Art.7. Rezultatul admiterii la studiile de masterat se comunică, prin afișare și Internet, în cel mult 24 de ore de la încheierea acestora.

Art.8. Pe baza rezultatelor la admitere, se efectuează, prin Decizie a Rectorului Universității, înmatricularea masteranzilor și înscrierea lor în **Registrul matricol special pentru studiile de masterat**.

Capitolul II

ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA STUDIILOR DE MASTERAT

Art.9. Studiile de masterat se organizează în Universitatea **Spiru Haret** de către **facultățile și specializările acreditate**.

Art.10. Organizarea programelor de studii de master se avizează de către Ministerul Educației și Cercetării, pe baza unui **dosar**, la fiecare specializare pentru care se solicită aprobarea, care cuprinde motivația înființării masteratului (Raport de autoevaluare), prezentarea infrastructurii de cercetare și a bazei materiale, Planul de învățământ și programele analitice ale disciplinelor.

Art.11. Planul de învățământ al unui program de studii masterale prevede 12-14 ore de activitate didactică săptămânală; fiecare disciplină este prevăzută semestrial cu o **formă de verificare** (examen, colocviu,

b) solicitarea de consultații și alte forme de asistență academică din partea cadrelor didactice;

e) implicarea în programele de cercetare științifică ale cadrelor și facultăților, participarea la colectivele complexe de cercetare (cadre didactice, cercetători, studenți), la programele de cercetare inter și multidisciplinară, precum și la cercetările concrete, de teren organizate de facultăți;

d) participare, cu lucrări proprii, la sesiunile de comunicări științifice ale facultăților și institutelor de cercetare sau la alte manifestări științifice, organizate în Universitatea **Spiru Haret**;

e) publicarea de studii originale în **Analele Universității Spiru Haret**, de articole și puncte de vedere în revista **Opinia Națională**;

f) exprimarea opiniilor personale în cadrul dezbaterilor și al altor programe organizate de **Televiziunea România de Mâine**;

g) acces la **intregul fond documentar** al Universității, la toate **bibliotecile** din facultăți, precum și la **biblioteca virtuală** a Universității și a facultăților;

h) achiziționarea de manuale, cursuri universitare și alte tipuri de lucrări apărute în Editura **Fundației România de Mâine**, cu o **reducere de 30% față de prețul de librărie**;

i) acces gratuit la **Clubul Universității Spiru Haret** și la **Baza sportivă a Fundației România de Mâine**;

j) acces la **Cantina Restaurant** a Universității.

Art.22. Participanții la programele de masterat au obligația:

a) de a se **pregăti sistematic și de a participa activ** la activitățile didactice organizate în cadrul studiilor de master;

b) de a satisface **integral cerințele preconizate prin programele analitice** ale disciplinelor de studiu;

c) de a studia și **adânci bibliografia** recomandată;

d) de a aloca, în conformitate cu sistemul de credite, timpul necesar pentru **studiul individual**;

e) de a elabora și prezenta la termen **lucrările prevăzute la disciplinele de studiu** (referate, studii de caz, proiecte, eseuri etc.);

f) de a respecta **Carta Universității Spiru Haret, Regulamentul de ordine interioară și Regulamentul privind organizarea și desfășurarea studiilor de masterat**, precum și alte hotărâri și reglementări, adoptate de **Senatul Universității**, privind procesul didactic, munca științifică și activitatea în spațiile de învățământ, în bibliotecă și săli de lectură, la **Clubul Universității**, în cămine etc.;

g) de a **promova valorile academice și normele civice** în spațiul universitar;

h) de a manifesta **grijă și răspundere față de bunurile** puse la dispoziția studenților și a masteranzilor de către Universitate;

i) de a achita, în termenele stabilite, **taxa de școlarizare**.

Capitolul IV

FINALIZAREA STUDIILOR LA MASTERAT

Art.23. Studiile de masterat se finalizează cu **examen de disertație** și constă în prezentarea și susținerea lucrării de disertație.

Art.24. Lucrarea de disertație trebuie să dovedească **spiritul creativ** al autorului, disponibilitățile sale de identificare, abordare și soluționare **creativă a problemelor** teoretice și practice pe care le ridică problematica disertației, **efortul de documentare și cercetare**, capacitatea de **analiză și sinteză**, de asimilare, integrare și relaționare a cunoștințelor noi cu fondul tradițional de cunoștințe din domeniul respectiv.

Art.25. Comisiile de examen de disertație se stabilesc pe programe de master, prin **Decizia Rectorului Universității**, la propunerea consiliilor facultăților; **comisia de disertație** va fi alcătuită din minimum 3 cadre didactice, cu grad didactic de profesor sau conferențiar universitar, din care unul este numit președinte al comisiei. Secretarul comisiei poate fi lector sau asistent universitar.

Art.26. În fiecare an universitar, examenele de disertație se pot organiza în două sesiuni: **de iarnă** (ianuarie-februarie) și **de vară** (iunie-august).

Art.27. La examenul de disertație se pot înscrie și prezenta cursanții care au **obținut integral volumul de credite prevăzut** prin planul de învățământ al programului de studii de masterat.

Art.28. Pentru înscrierea la examenul de disertație, candidatul prezintă un dosar care cuprinde:

- **cerere de înscriere** la examenul de disertație (formular tip);
- copie legalizată după **certificatul de naștere**;
- copie legalizată după **diploma de bacalaureat**;
- **diplomă de absolvire**, în original, a unei forme de învățământ superior de lungă durată;
- **un exemplar din lucrarea de disertație**, însoțită de referatul cadrului didactic care a îndrumat elaborarea disertației.

Art.29. Înscrierile candidaților pentru examenul de disertație se efectuează cu cel puțin 15 zile înainte de începerea examenului.

Art.30. Nota minimă pentru promovarea examenului de disertație este 6 (șase).

Art.31. În baza promovării examenului de disertație, se eliberează, în termen de 3 luni, **Diploma de master** în specializarea masteratului absolvit.

Art.32. Prezentul Regulament a fost aprobat în **Senatul Universității Spiru Haret** în ziua de 17 ianuarie 2005.

Universitatea Spiru Haret

verificare pe parcurs) și are alocat un număr de puncte de credit, în conformitate cu criteriile stabilite prin **Sistemul European de Credite Transferabile (ECTS)**. Numărul examenelor într-un semestru trebuie să reprezinte **cel puțin jumătate** din numărul total al formelor de verificare din semestrul respectiv.

Ultimele 2-4 săptămâni din ultimul semestru al masteratului sunt prevăzute exclusiv pentru definitivarea lucrării de disertație.

Art.12. Durata programelor de studii de masterat este de 2-4 semestre. Durata unui semestru de studiu este de **14 săptămâni**. Fiecărui semestru i se alocă un număr de 30 de puncte de credit.

Art.13. Examenele se pot susține în sesiunile prevăzute în structura fiecărui an universitar (de iarnă, de vară și de toamnă), colocviile se programează, de regulă, în presesiune.

Art.14. Examenele se desfășoară oral/scris sau oral și scris, în conformitate cu reglementările stabilite de către consiliile facultăților organizatoare de masterat. În verificarea, prin examene și colocvii, a pregătirii masteranzilor se va apela cu predilecție la forma orală și se va pune accentul pe dezbaterile problemelor și dialogul profesor-student, testându-se mai ales măsura asimilării creative a bibliografiei, capacitatea de corelare și sinteză a cunoștințelor, de folosire a acestora în soluționarea de probleme, cu luarea în considerare, în evaluarea finală la disciplina respectivă, a efortului individual pe parcursul semestrului și îndeosebi a **calității** acestui efort concretizat în **referate, eseuri, studii de caz** etc.

Art.15. Promovarea unui examen sau colocviu în cadrul studiilor de masterat este condiționată de obținerea cel puțin a **notei 5 (cinci)**.

Art.16. Examenele și colocviile nepromovate în sesiunea în care au fost programate, conform planului de învățământ, se pot susține în semestrul următor al masteratului, cu achitarea unei taxe stabilite de Senatul Universității.

Art.17. În cadrul studiilor de masterat, se promovează **fiecare semestru în parte**. Un semestru este promovat dacă masterandul a obținut numărul de puncte de credit stabilit prin planul de învățământ.

Art.18. Continuarea activității la masterat dintr-un semestru în altul este condiționată de obținerea, în semestrul anterior, a **cel puțin 20 de puncte de credit**.

Art.19. Înscrierea în anul al II-lea de masterat (respectiv în semestrul al III-lea), are drept condiție obținerea pe parcursul primelor două semestre a **cel puțin 45 de puncte de credit** (din totalul de 60).

Art.20. În situația în care, la sfârșitul programului de studii, masterandul nu obține numărul de puncte de credit preconizat prin planul de învățământ (90 de puncte de credit în cazul studiilor de masterat cu durata de 3 semestre), examenele și colocviile restante se pot susține, în baza unei cereri, aprobate de conducerea facultății și, cu plata taxei stabilite de Senatul Universității, în următoarele 2 semestre.

Capitolul III

DREPTURI ȘI OBLIGAȚII

Art.21. Cursanții înscriși la studiile de master beneficiază de următoarele drepturi și facilități:

- a) participarea la activitățile didactice, științifice, cultural-artistice și sportive, care se desfășoară în Universitate;

RECTORUL
UNIVERSITĂȚII SPIRU HARET

Prof.univ.dr. AURELIAN BONDREȘ

București, 17 ianuarie 2005

UNIVERSITATEA SPIRU HARET

REGULAMENT

PRIVIND ACTIVITATEA PROFESIONALĂ A STUDENȚILOR

PREAMBUL

Universitatea Spiru Haret, înființată și funcționând legal, din anul 1991, în structura **Fundației România de Mâine** - instituție social-umanistă de cultură, știință și învățământ, autonomă, cu caracter nonprofit, pe baza prevederilor Legii pentru persoanele juridice nr.21/1924 și ale propriului Statut - este definită de **Legea de înființare și acreditare nr.443 din 5 Iulie 2002**, publicată în Monitorul Oficial al României nr.491 din 9 Iulie 2002, ca **instituție de învățământ superior particular, persoană juridică de drept privat și de utilitate publică, parte a sistemului național de învățământ.**

CAPITOLUL I

ADMITEREA

Art.1. Admiterea în anul I de studii în Universitatea Spiru Haret se face pe baza criteriilor generale stabilite de Ministerul Educației și Cercetării și a **Metodologiei proprii de organizare și desfășurare a admiterii**, aprobată de Senatul Universității.

La admiterea în anul I se pot înscrie absolvenții de liceu cu **diplomă de bacalaureat**, precum și absolvenții unei școli echivalente din țară sau străinătate, apți din punct de vedere medical pentru a urma cursurile facultății la care solicită înscrierea.

Art.2. Înscrierile pentru admitere se fac la secretariatele facultăților, la sediul central al Universității și la centrele teritoriale I.D. Pentru a se înscrie, candidații trebuie să dețină, într-un dosar plic, următoarele acte:

- **diploma de bacalaureat**, în original și în copie (în care candidatul(a) este student(e) și la altă facultate, iar diploma de bacalaureat se află la facultatea respectivă, depune o copie legalizată a acesteia, însoțită de o adeverință, în care se menționează facultatea pe care o urmează și anul de studiu, precum și faptul că la dosarul acelei facultăți se află diploma de bacalaureat în original. Absolvenții promoției curente prezintă în dosar, până la eliberarea diplomei de bacalaureat, **adeverințe de absolvire cu examen de bacalaureat**, candidații declarați admiși urmând să dețină diploma în original până cel mai târziu la data începerii cursurilor;
- **certificatul de naștere**, în xerox copie;
- **certificatul de căsătorie** (dacă este cazul), în xerox copie;
- **buletinul sau cartea de identitate**, cu CNP, în xerox copie;
- **adeverință medicală**;
- **trei fotografii color** mărimea 3 / 4.

Art.3. Admiterea se organizează în perioada **iulie-septembrie**. Programul și modul de organizare a admiterii, numărul de locuri pe facultăți și specializări și alte informații privind admiterea sunt aduse la cunoștința celor interesați de către conducerea Universității și a facultăților, prin presa centrală și locală, prin postul de televiziune **România de Mâine** (tvRM), prin revista **Opinia Națională**, prin afișare la fiecare facultate și prin Centrele I.D. existente în fiecare județ.

Art.4. Admiterea în anul I se face, în principal, pe baza **diplomei de bacalaureat, fișei-chestionar și discuziei** pe care o poartă un membru al comisiei de admitere cu fiecare candidat în parte, pe marginea răspunsurilor din fișa-chestionar. În fișa-chestionar, completată de candidat, se consemnează date personale, informații despre preferințe și performanțe școlare, motivele care stau la baza deciziei de a opta pentru specializarea respectivă etc.

În funcție de particularitățile unor specializări din Universitate, facultățile pot include, în structura admiterii, cu aprobarea biroului Senatului, și **teste de aptitudini, teste scrise etc.**

Art.5. Absolvenții cu diplomă de licență sau diplomă echivalentă **pot urma a doua specializare**, în condițiile legii, cu aprobarea decanului. Decanatul poate echivala examenele promovate la prima specializare absolvită, dacă programele analitice ale disciplinelor respective corespund planului de învățământ al specializării.

Art.6. **Studentii pot urma concomitent două specializări**, dacă îndeplinesc condițiile de admitere cerute și achită taxa de școlarizare stabilită. Ei vor fi declarați admiși, la a doua specializare, peste cifra de școlarizare.

Art.7. Absolvenții cu diplomă ai învățământului superior de scurtă durată (colegii universitare, institute pedagogice de 3 ani) pot continua, cu aprobarea Rectorului Universității, la recomandarea decanilor,

studii în învățământul superior de lungă durată, în cadrul profilului studiat inițial sau apropiat. Ei sunt înscriși, de regulă, în anul III și I.D., respectiv anul IV frecvență redusă, cu susținerea examenelor de diferență.

Art.8. Înmatricularea studenților în anul I se face pe baza deciziei Rectorului Universității, în conformitate cu rezultatele sesiunilor de admitere.

CAPITOLUL II

ÎNSCRIEREA LA FACULTĂȚI

Art.9. Înscrierea studentului(ei) în anul I se face la **cererea acestuia (acesteia), în maximum 10 zile de la data la care a fost declarat(ă) admis(ă)**, dacă are dosarul complet, a achitat integral sau prima rată a taxei de școlarizare, a completat și semnat **fișa de înscriere și contractul anual de studii**. Fiecare student(ă) este înscris(ă) în registrul matricol, sub număr unic, valabil pentru întreaga perioadă de școlarizare, în facultatea respectivă.

Art.10. Pe baza înscrierii în anul I de studii, decanatul eliberează fiecărui student(e) o **legitimă de student(ă)**, care se vizează anual și servește ca act de identitate la intrarea în Universitate, bibliotecă, cluburi, baze sportive și la diferite activități, unde se cere să se facă dovada calității de student(ă), precum și la solicitarea altor facilități. În cazul în care studentul(a) pierde legitimitatea, se eliberează duplicat, după anunțarea în presă a pierderii acesteia și achitarea taxei stabilite de Senatul Universității.

Art.11. Facultatea la care este înscris(ă) studentul(a) eliberează, sub semnătura de primire, **cartețul de student(ă)**. În cartețul de student(ă) se înscrie, de către profesorii examinatori, notele obținute în timpul studiilor la examene și celelalte forme de evaluare a cunoștințelor și aptitudinilor prevăzute în planul de învățământ. Cartețul de student(ă) se vizează la începutul fiecărui an universitar.

În caz de pierdere a cartețului de student(ă), după publicarea acesteia în presă, și achitarea taxei stabilite de Senatul Universității se eliberează duplicat. În caz de transfer, retragere sau scoatere din evidență, cartețul de student(ă) se depune la secretariatul facultății la care studentul(a) respectiv(ă) a fost înscris(ă), fără aceasta nu se pot elibera actele personale din dosar.

Art.12. Înscrierea studentului(ei) în anul al II-lea și următorii se face pe baza rezultatelor școlare din anul universitar precedent. Pentru a fi înscris, studentul(a) este obligat(ă) să completeze și să semneze contractul anual de studii și fișa de înscriere, în care se consemnează și numărul chitanței cu care a achitat taxa anuală de școlarizare stabilită sau prima rată a acesteia. **Contractul anual de studii și fișa de înscriere, completate la fiecare început de an universitar, constituie dovada că studentul(a) a luat cunoștință de Regulamentul privind activitatea profesională a studenților și că s-a angajat să-l respecte.** Data până la care se poate face înscrierea este 1 octombrie al fiecărui an.

Art.13. Studentul(a) care, deși are dreptul, nu se înscrie în anul universitar de studii următor, dar nu depune cerere de retragere sau de întrerupere motivată a școlarității, este scos (scosă) din evidență, începând cu noul an universitar.

Art.14. În cazul **disciplinelor opționale și al celor facultative**, opțiunea studentilor se exprimă în scris, cu o lună înaintea încheierii semestrului al II-lea al anului universitar precedent. Studentii anului I fac această opțiune în primele două săptămâni de la începerea anului universitar.

Art.15. **Taxa de școlarizare** se stabilește anual și se achită fie integral la începutul anului universitar, fie

în trei rate. Ratele a II-a și a III-a se achită înaintea sesiunilor de examene de iarnă și vară. Studentul(a) care nu achită ratele nu poate participa la sesiunea de examene respectivă. *

CAPITOLUL III

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE STUDENȚILOR

Art.16. În perioada școlarizării, studentul(a) are, în această calitate, următoarele **drepturi**:

- a) să utilizeze, conform programului de studii, laboratoarele, amfiteatrele, sălile de cursuri și de seminarii, bibliotecile, bazele sportive, cluburile și celelalte dotări puse la dispoziție de către Universitate;
- b) să participe, în cadrul facultății și al Universității, la cercetarea științifică, inclusiv la unele contracte de cercetare, la activitatea formațiilor artistice și sportive, a ceniacurilor literare etc.;
- c) să fie reprezentat în Consiliul facultății și în Senatul Universității, în condițiile stabilite de Carta Universitară. În consiliile facultăților și în Senat, trebuie să fie cuprinși 25% studenți, din totalul membrilor;
- d) să locuiască în căminele **Fundației România de Mâine**, în limita locurilor disponibile și în condițiile stabilite prin **Regulamentul de funcționare a căminelor studențești**;
- e) să se bucură de acces gratuit la cluburile studențești proprii din București și Brașov și în Complexul sportiv propriu din București;
- f) să servească masa în cantinele proprii din București și Brașov, cu subvenționare de 30% de către **Fundația România de Mâine**;
- g) să i se pună la dispoziție, în fiecare an școlar, **programele analitice ale disciplinelor**;
- h) să obțină **manualele și cursurile** apărute în Editura **Fundației România de Mâine**, cu 30% reducere față de prețul la care se vând în librării;
- i) să aibă acces la biblioteca virtuală a Universității;
- j) să comunice direct, prin INTERNET, însoțit de un caz de studenților la I.D., cu titularii disciplinelor de studiu și să primească informațiile și orientările solicitate;
- k) să urmeze, concomitent, două specializări, dacă îndeplinește condițiile de admitere cerute pentru cea de-a doua specializare și achită taxa de școlarizare aferentă;
- l) să beneficieze, în cazul studenților de la învățământul de zi, de **burse de merit** care se acordă, anual, de către **Fundația România de Mâine**, potrivit **Regulamentului privind acordarea bursei studențești**;
- m) să beneficieze de protecție, în timpul activității profesionale, în spațiul universitar;
- n) să aleagă, pe baza planului de învățământ, disciplinele opționale și facultative pe care le studiază;

o) să solicite cadrelor didactice, la orele de curs, de seminar, de lucrări practice sau de consultații, clarificarea problemelor din programele analitice ale disciplinelor;

p) să studieze, în condițiile art.58 din **Legea învățământului**, și alte discipline decât cele prevăzute în planul de învățământ pentru specializarea la care este înscris;

r) studenții care practică sport de performanță au dreptul la reducere de frecvență de 50% și la sesiuni deschise, pe toată durata anului universitar. Decanatele facultăților vor aproba aceste facilități pe baza cererii scrise a studentului(ei), însoțită de o adeverință eliberată de clubul sportiv la care este legitimat sau de federația sportivă națională de specialitate;

s) studenții, care au o situație materială precară, pot beneficia de amânarea achitării ratelor taxei de școlarizare, fără penalizare, numai cu aprobarea Rectorului Universității;

t) în timpul vacanțelor, studenții pot desfășura activități și în străinătate, cu acordul decanilor, care pot să le elibereze adeverințe de student și într-o limbă de circulație internațională.

Art.17. Studentul(a) are, în această calitate, următoarele **obligații**:

- a) să respecte normele de disciplină și etică universitară, prevederile prezentului **Regulament** și toate dispozițiile care reglementează activitatea în Universitate;
- b) să îndeplinească, în bune condiții și la timp, îndatoririle care îi revin potrivit **planurilor de învățământ și programelor analitice ale disciplinelor de studiu**;
- c) să respecte ordinea și disciplina în spațiul universitar și în alte locuri publice, manifestând respect, politețe și decență în relațiile cu cadrele didactice, cu personalul tehnic și administrativ, cu colegii și cu toate persoanele cu care vine în contact în Universitate și în afara ei;
- d) să folosească cu grijă, să întrețină și să păstreze bunurile puse la dispoziția lui; în caz contrar, studentul(a) sau studenții din vina cărora s-au produs degradarea sau distrugerea acestor bunuri vor fi obligați la acoperirea pagubelor cauzate; în situația nidentificării celor vinovați, plata pagubelor se suportă solidar de către toți studenții care au utilizat spațiul de învățământ respectiv;
- e) să respecte integral, dacă locuiește în cămin, **Regulamentul de funcționare a căminelor studențești**;
- f) să achite taxele școlare în termenele la care s-a obligat prin semnarea contractului anual de studii. Nerespectarea acestei obligații atrage plata unor penalități;
- g) să folosească în mod civilizată toate dotările existente în complexul sportiv, cluburi, discotecă etc.

Art.18. Încălcarea de către studenți a obligațiilor stabilite prin prezentul **Regulament** atrage aplicarea următoarelor sancțiuni:

- a) **atenționare**; b) **avertisment scris**; c) **exmatriculare** din Universitate. Sancțiunile de la punctele a) și b) sunt de competența Consiliului facultății, iar cea de la punctul c) a Rectorului Universității, la propunerea Consiliului facultății.

(Continuare în pag. 7)

În sala de curs și în bibliotecă

REGULAMENT PRIVIND ACTIVITATEA PROFESIONALĂ A STUDENȚILOR

(Continuare din pag. 6)

CAPITOLUL IV

PROMOVAREA EXAMENELOR ȘI A ANULUI DE STUDIU

Art.19. La începutul fiecărui an universitar, conducerea facultăților aduce la cunoștința studenților disciplinele prevăzute în planul de învățământ în anul respectiv de studiu, formele de evaluare a cunoștințelor (examen, colocviu, verificare pe parcurs etc.), precum și structura anului universitar.

Art.20. Anul universitar este format din două semestre, durata unui semestru fiind de 14 săptămâni, cu excepția anului terminal, care are o altă structură.

Art.21. În Universitatea Spiru Haret se organizează 3 sesiuni de examene: **sesiunea din iarnă, sesiunea din vară și sesiunea din toamnă.** Volumul și nivelul cunoștințelor cerute la examene se stabilesc în concordanță cu programa analitică a disciplinei respective.

Art.22. Secretariatele facultăților afișează, cu două săptămâni înainte de sesiunile din iarnă și vară, **programarea examenelor**, pe baza propunerilor studenților, avizate de cadrele didactice și aprobate de decanii facultăților. Intervalul între examene trebuie să fie de minimum două zile.

Pentru studenții de la învățământul la distanță, programarea examenelor se face de secretariatele facultăților, pe baza consultării cadrelor didactice examinatoare și a directorilor Centrelor de învățământ la Distanță.

Programarea examenelor, pentru sesiunea din toamnă, se aduce la cunoștința studenților până la încheierea sesiunii de examene din vară.

Art.23. Examenle și celelalte forme de evaluare a cunoștințelor, prevăzute în planul de învățământ al unui an de studiu, se susțin, fără taxă, în sesiunile stabilite pentru anul de studiu respectiv, conform structurii anului universitar.

Colocviile și verificările pe parcurs se programează în presesiune.

Art.24. Studenții au dreptul să se prezinte la examen numai dacă și-au îndeplinit toate obligațiile profesionale (lucrări practice, proiecte, referate etc.) prevăzute în planul de învățământ și programa analitică de la disciplina respectivă și și-au achitat toate obligațiile financiare (taxa de școlarizare, taxa de examen-restaurant, cazarea la cămin etc.).

Art. 25. Evaluarea (examinarea) cunoștințelor studenților la diferite discipline se realizează în următoarele modalități, **potrivit opțiunilor studenților:**

a) test-grilă on-line pe calculator sau scris, pe suport de hârtie;

b) scris sau oral

Art. 26. Examinarea orală se face pe baza biletului de examen extras de student(ă) din totalul biletelor întocmite, semnate de examinator și aprobate de șeful catedrei. Rezultatul la examenul oral se comunică studentului(ă) imediat și se consemnează în carnetul de student, cu semnătura examinatorului.

Art. 27. Lista subiectelor și a întrebărilor (care vizează teste/grile) pentru fiecare examen se comunică studenților prin afișarea la avizierul facultății și prin Internet, cu cel puțin 20 de zile înainte de data începerii sesiunii de examene.

Art.28. Examenele se susțin în zilele și sălile stabilite prin programare. Rezultatul se comunică, prin afișare, la facultăți și în avizierul virtual, în termen de maximum 15 zile de la data susținerii probei scrise (test-grilă, după caz).

Art. 29. Studentul(a) care, din motive obiective, nu se prezintă la examen la data programată pentru grupa sau seria sa, poate beneficia de reprogramarea examenului în aceeași sesiune, cu altă grupă sau serie, cu avizul cadrului didactic examinator și aprobarea decanului facultății (șefului de catedră).

Art. 30. Evaluarea cunoștințelor studenților (examen, colocviu, proiecte, practică etc.) se face cu note de la 10 la 1 (numere întregi), nota-minimă de promovare fiind 5.

Art.31. Notele obținute la examen/colocviu se înscriu în catalog și, după caz, în carnetul de student(ă), completându-se toate rubricile. Pentru studentul(a) care nu s-a prezentat la examen/colocviu în sesiunea curentă, în catalog se trece *absent*. Orice modificare pe care cadrul didactic examinator o operează în catalog se face cu precizarea datei și sub semnătura, cu mențiunea „rectificat de mine”, cu aprobarea șefului de catedră.

Art.32 Pentru studenții înscriși la disciplinele facultative, prezentarea la examen/colocviu nu este obligatorie. Notele obținute la aceste discipline se trec în documentele de evidență a situației școlare (catalog, registru matricol) și în carnetul studentului (ei), și se iau în considerare în calculul mediei anuale, pe baza opțiunii studentului.

Art.33. Disciplinele care asigură pregătirea pentru cariera didactică au caracter facultativ și fac parte din planul de învățământ al Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic (D.P.P.D). Inscriserile se fac la DPPD și secretariatele facultăților, centrele teritoriale I.D., cu plata taxei stabilite în Regulamentul Departamentului.

Studenții care absolvă D.P.P.D. primesc Certificat de profesor.

Art.34 Inscriserile studentului(ă) în anul următor de studiu se face, la cerere, cu condiția obținerii în anul universitar precedent a numărului de credite stabilit de Senatul Universității:

a) înscrierea studentului(ă) în anul II de studiu se poate face în condițiile obținerii de către acesta (aceasta) a cel puțin 50% din totalul punctelor de credit prevăzute în planul de învățământ al anului I de studiu (disciplinele obligatorii și opționale);

b) înscrierea în an III și, respectiv, IV, V sau VI are drept condiție obținerii în anul de studiu precedent a cel puțin 60% din totalul punctelor de credit prevăzute în planul de învățământ al anului respectiv de studiu (disciplinele obligatorii și opționale); la anii în care nu se aplică încă sistemul de credite, condiția de înscriere în anul superior este promovarea a cel puțin 60% din examene și colocvii;

c) prevederile prezentului articol se aplică începând cu înscrierile în anul universitar 2005-2006.

Art.38. Studenții care nu îndeplinesc condiția prevăzută în articolul 34 pot repeta, la cerere, anul de studiu respectiv; prevederea este valabilă și pentru anul terminal.

Art.36. Studentului (ei) care repetă anul I se echivalează, la cerere, examenelor/colocviilor promovate în anul universitar anterior.

Art.37. Examenle restante din anul sau anii de studiu anteriori se pot susține la cererea scrisă a studentului și cu aprobarea conducerii facultății în sesiunile stabilite prin structura anului universitar sau în presesiuni special organizate pe parcursul anilor universitari următori, cu plata taxei stabilite de Senatul Universității.

Art. 38. Pentru studenții ultimului an de studiu, situația școlară se încheie cu cel puțin o lună înainte de data fixată pentru examenul de licență.

Art. 39. Pe baza cererii scrise, aprobate de decanul facultății, studentul (a) poate susține, în sesiunile prevăzute prin structura anului universitar, **examen de mărire a notei** la una sau mai multe discipline pe care le-a promovat anterior, în anul respectiv de studiu, cu plata taxei stabilite de Senatul Universității. Examenul de mărire de notă se acordă la disciplinele din anul de studiu în care studentul este înscris. În situația în care studentul (a) dovedește o pregătire superioară, profesorul examinator consemnează, în catalogul disciplinei, nota mărută obținută și menționează: **mărire de notă.** La acordarea bursei de merit se ia în considerare **prima notă** de promovare obținută și nu cea mărută.

Art.40. În Universitatea Spiru Haret **planurile de învățământ sunt alcătuite conform sistemului de credite transferabile.** Creditele nu au valoare numerică alocată unei discipline de studiu, valoare care desemnează încărcarea studentului (ei), - participarea la ore de curs, seminar, laborator, proiecte, studiu individual, examene, activitate practică/stagii clinice etc., - suficientă și necesară pentru a asigura promovarea la disciplina respectivă.

Art.41. Studentul(a) obține numărul de credite prevăzut la o disciplină prin promovarea acesteia (nota minimă de promovare). Creditele nu măsoară **calitatea** pregătirii studentului, aceasta fiind evidențiată prin **notele obținute.**

Art. 42. Numărul de credite pentru un an de studiu este de 60 la învățământul de zi și la învățământul la distanță și 48 la învățământul cu frecvență redusă (cu durata de 5 ani) și se obține la disciplinele cu caracter obligatoriu și opțional.

Art. 43. Lucrarea de licență/proiectul de diplomă și disciplinele facultative se **creditează separat.**

Art.44. Sunt declarați **absolvenți ai facultății** și se pot înscrie la examenul de licență numai studenții care au promovat toate examenele din toți anii de studiu, obținând cele 240 de credite necesare, respectiv 300 la facultățile cu durata de 5 ani și 360 la cele de 6 ani.

Art.45. Practica de specialitate și stagiul clinic sunt discipline obligatorii; ele se finalizează prin susținerea unui colocviu și se apreciază cu note de la 10 la 1. Nepromovarea colocviului conduce la refacerea integrală sau parțială a perioadei de practică/stagiu, în funcție de aprecierea cadrului didactic îndrumător. Nota obținută de student(ă) intră în condiția de promovare a anului de studiu respectiv.

Art. 46. **Lucrările practice și de laborator,** prevăzute în planul de învățământ, au regim de frecvență obligatorie. Studentul(a) care a absentat de la orele de lucrări practice/de laborator sau nu a obținut calificativul minim necesar pentru promovare, nu are

Pentru anul universitar 2004-2005 condiția de înscriere într-un an superior este, la toți anii de studiu, promovarea a cel puțin 50% din numărul total al examenelor și colocviilor prevăzute în planul de învățământ al anului de studiu precedent disciplinele obligatorii și opționale.

dreptul să se prezinte la examen la disciplina respectivă. Studentul(a) este obligat(ă) să recupereze integral orele de laborator și să refacă lucrările practice, înainte de examen, conform unui program aprobat de titularul disciplinei. Recuperarea orelor de laborator și refacerea lucrărilor practice obligă studentul(a) la plata unei taxe suplimentare stabilite de Senatul Universității.

Art.47. În cursul unui an universitar se pot promova și doi ani de studiu, pe bază de cerere și cu aprobarea Consiliului facultății. Condițiile minime pentru aprobarea unei asemenea cereri sunt: studentul(a) trebuie să fie cel puțin în anul al II-lea de studiu, să fi promovat toate examenele din anul precedent și să fi obținut, în anul respectiv, cel puțin media generală 7 (șapte). Facultățile pot stabili criterii suplimentare specifice, cu avizul Biroului Senatului. Cererea de școlarizare a doi ani într-un an se depune la secretariatul facultății până la data de 20 septembrie.

Studentul(a) care beneficiază de prevederile acestui articol trebuie să achite taxa de școlarizare și pentru cel de-al doilea an de studiu (integral sau în trei rate) și să completeze pentru acest al doilea an, până la 1 octombrie, contractul anual de studii și fișa de înscriere. Prevederile menționate nu vizează anul terminal.

CAPITOLUL V

TRANSFERĂRI, ÎNTRERUPERI DE STUDIU, RETRAGERI

Art.48. Transferul la Universitatea Spiru Haret al studenților de la specializări autorizate sau acreditate, din cadrul altor instituții de învățământ superior, se face în condițiile îndeplinirii criteriilor prevăzute în prezentul Regulament pentru studenții proprii (art.34), cu obligația susținerii examenelor restante sau de diferență, rezultate din compararea planurilor de învățământ ale specializărilor de la cele două instituții. **Transferul se aprobă de Rectorul Universității.**

Art.49. În cadrul Universității Spiru Haret, studenții se pot transfera de la o facultate la alta, cu profitori identice sau apropiate, de la o formă de învățământ la alta (zi, frecvență redusă, învățământ la distanță) în cadrul aceleiași facultăți, cu susținerea examenelor de diferență. **Cererea de transfer se depune, cu cel puțin o săptămână înainte de deschiderea anului universitar, la secretariatele facultăților care urmează să primească studentul, se avizează de către decanul facultății de la care pleacă studentul(a) și se aprobă de către decanul facultății care îl(o) primește.**

Art.50. Conducerea facultății, care primește studentul(a) transferat(ă), stabilește și examenele de diferență, conform planului de învățământ și programelor analitice ale disciplinelor. Susținerea examenelor de diferență nu este condiționată de promovarea examenelor curente. Examenele de diferență se programează și se susțin, cu plata taxei stabilite de Senatul Universității, în sesiunile programate potrivit structurii anului universitar, precum și în presesiuni, cu acordul titularului de disciplină.

Art.51. Transferurile prevăzute la articolele 48 și 49 se pot face numai pentru anul al II-lea și următorii ani de studiu; nu se aprobă **transfer în anul terminal.**

Art.52. Activitatea profesională a studentului(ă) de la învățământul de zi, de la învățământul cu frecvență redusă sau învățământul la distanță poate fi întreruptă în cazuri motivate, la cererea acestuia, fără a se considera repențenie, cu aprobarea decanului facultății. Situația școlară a acestor studenți se încheie cu mențiunea: **întrerupere de studii.** Taxa de școlarizare achitată pentru anul în care s-a produs întreruperea de studii nu se restituie și nici nu se transferă pentru un an ulterior.

Art.53. Studentul(a) care și-a întrerupt studiile le poate relua într-un interval de cel mult 5 ani de zile.

Art. 54. Studentul(a) care și-a întrerupt studiile are obligația ca, după reluarea acestora, să susțină și să promoveze eventualele examene de diferență și să îndeplinească în termenele stabilite de facultăți și alte obligații ce-i revin potrivit planurilor și programelor de învățământ.

Art.55. Studentului(ă) admis(e) în anul I, care cere retragerea până la data de 15 septembrie a anului în curs și se reține 25% din taxa depusă, iar în cazul retragerii până la data de 1 octombrie a anului în curs, și se reține 50% din taxa depusă. După deschiderea anului

universitar, indiferent de anul de studiu, taxa de școlarizare nu se restituie.

Studenții Universității Spiru Haret se pot retrage sau transfera din Universitate la alte instituții de învățământ superior, la cerere, înaintea începerii anului universitar, cu aprobarea Rectorului.

În timpul anului universitar, studenții care au o puternică motivație, se pot transfera sau retrage, cu aprobarea Rectorului, în condițiile achitării integrale a taxei de școlarizare pentru anul universitar respectiv.

CAPITOLUL VI

EXAMENUL DE LICENȚĂ / DIPLOMĂ

Art.56. Studiile la facultățile Universității Spiru Haret se încheie cu examen de licență, sau de diplomă, în conformitate cu prevederile Legii Învățământului, reglementările Ministerului Educației și Cercetării și cu Metodologia proprie aprobată de Senatul Universității.

Art. 57. Absolvenții specializărilor acreditate și ai celor cu profil similar autorizate, din cadrul Universității Spiru Haret, vor susține examenul de finalizare **numai** în cadrul facultății Universității Spiru Haret care au drept de organizare, în două sesiuni: de vară (iunie-august) și de iarnă (februarie-martie).

Art. 58. Examenul de licență/diplomă se organizează pe baza criteriilor generale în vigoare. Examenul de licență/diplomă constă din **două probe:** 1. **Cunoștințe fundamentale și de specialitate** (probă scrisă); 2. **Susținerea lucrării de licență/diplomă** (probă orală). Intrarea în examenul de licență/diplomă este condiționată de obținerea certificatului de competență lingvistică.

Art. 59. Nota minimă de promovare a unei probe este 5 (cinci), iar **media generală minimă** de promovare a licenței/diplomei este 6 (șase).

Art. 60. Proba promovată într-o sesiune este recunoscută pentru sesiunea următoare. Dacă absolventul nu este satisfăcut de nota obținută la proba promovată, poate solicita susținerea în întregime a examenului de finalizare a studiilor.

Art. 61. Tematica la proba **Cunoștințe fundamentale și de specialitate** se aduce la cunoștința studenților cu cel puțin 90 de zile înainte de examen.

Art. 62. Subiectul lucrării de licență/diplomă se alege de către student, pe baza **listei orientative de teme,** elaborate de catedre, la propunerea cadrelor didactice, și aprobate de Consiliul facultății. Studenții pot face propuneri pentru lista orientativă de teme, urmând a fi aprobate după aceeași procedură. Cererea studentului pentru tema aleasă se avizează de îndrumătorul lucrării și se aprobă de șeful de catedră.

Elaborarea lucrării de licență/diplomă se realizează pe parcursul ultimelor 3 semestre de școlarizare.

Art. 63. Absolvenții care promovează examenul de licență primesc titlul de **licențiat** în specializarea urmată, menționată pe **diploma de licență,** conform Hotărârii Guvernului României nr.645/2000.

Art.64. Absolvenții care nu au promovat examenul de licență primesc, la cerere, un **certificat de studii universitare de lungă durată, fără examen de licență/diplomă și copie de pe foaia matricolă.**

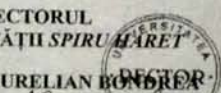
Art.65. Diplomele de licență conferă titularilor acestora dreptul de a exercita profesia corespunzătoare, cu toate consecințele prevăzute de lege. În diplome se înscriu profilul și specializarea dobândită și titlul obținut, în conformitate cu prevederile legale.

Prezentul Regulament a fost aprobat în ședința Senatului Universității Spiru Haret la 29 septembrie 1995 și completat și aprobat în ședințele Senatului din 11 decembrie 1998, 13 noiembrie 2000, 27 ianuarie 2003, 3 noiembrie 2003 și 17 ianuarie 2005.

Regulamentul va fi adus la cunoștința studenților prin afișare de către secretariatele facultăților și ale centrelor teritoriale ID și prin Internet.

NOTĂ: Situații speciale, neprevăzute în Regulament, care pot apărea pe parcursul unui an universitar, vor fi soluționate de către Biroul Senatului și Rectorul Universității, în concordanță cu legislația în vigoare.

RECTORUL
UNIVERSITĂȚII SPIRU HARET
Prof.univ.dr. AURELIAN BONDREA

Informații pentru sesiunile de prezentare

1. NOTIUNI GENERALE

Scut istoric al dezvoltării sistemelor de calcul

Din punct de vedere constructiv, primul calculator utilizat de om este cel mecanic, cunoscut sub numele de ABAC. În 1929, se realizează prima mașină electronică de calcul, care utilizează cartele perforate. Primul calculator electronic apare după 1946, numit deocamdată ca început al utilizării calculatoarelor. Dezvoltarea calculatoarelor electronice se realizează într-un ritm rapid, evoluția fiind împărțită în „generații”. În funcție de principii constructive utilizate:

GENERATIA I cuprinde primele calculatoare electronice construite pe baza tuburilor electronice, și din această cauză, cu gabarite foarte mari și necesitate asidue de risc consumabile. Acesta etapă în dezvoltarea calculatoarelor are loc între 1940 și 1955. Primul calculator construit este calculatorul ENIAC.

GENERATIA II, cu începutul între 1955 și 1960, reprezintă trecerea la calculatoare care au drept componentă esențială transistorii, ceea ce produce o reducere semnificativă a gabaritului și a consumurilor electrice.

GENERATIA III a reprezentat trecerea la utilizarea circuitelor integrate și a avut ca rezultat o creștere a gradului de miniaturizare și a fiabilității, dar și o reducere a consumului. Calculatoarele încep să aibă o capacitate de stocare a informațiilor crescută și o viteză de calcul mai mare.

GENERATIA IV are în vedere perioada 1970, având la bază teoria circuitelor și a fiabilității, în anul 1970, a conceptului de microprocesor. Perioada se caracterizează prin dezvoltarea rețelor de calculatoare și prin apariția computerului APPLE COMPUTER, care va introduce conceptul desktop. Un element deosebit de important în dezvoltarea calculatoarelor a fost realizarea echipamentelor de tip „tab. calcul”, care au permis trecerea de la modalitatea de introducere a datelor și programelor prin „cartele perforate” la comunicarea directă cu calculatorul prin utilizarea de video-formate. Perioada s-a caracterizat printr-o miniaturizare în sensul înțeles călătoriei dintr-o generație la următoarea și echipamentelor performanțe. Apare noțiunea de *multitasking* (multitasking), care este o tehnică de operare care permite utilizarea de către mai mulți utilizatori a unui sistem de calcul.

În această perioadă intervine o diversificare importantă în construcția de calculatoare, prin care acestea devin specializate diversele medii economice și care cuprind: microcalculatoarele, microcalculatoarele și microcalculatoarele, procesoare ale calculatoarelor de tip Mainframe, Servis și PC de astăzi.

GENERATIA V, care se desfășoară în 1990, este caracterizată prin creșterea în mod semnificativ a vitezei de execuție a instrucțiilor, reducerea timpului de execuție a instrucțiilor, utilizarea de tehnici de proiectare și software, prin realizarea arhitecturilor „client-servis” și a sistemelor deschise, prin dezvoltarea și aplicarea noțiunii de obiect.

Din punct de vedere al *progresului tehnicii de calculatoare*, și neputa sa suportat o evoluție spectaculoasă. Perioada de început, a calculatoarelor, privind dezvoltarea, a fost marcată de utilizarea acestora doar de către cei inițiali, existând o specializare în funcție de tipul calculatoarelor utilizate. Liniile de calculatoare pentru aplicații au fost proiectate și dezvoltate separat, fiind utilizate de către mai multe ori în afara sferelor în care au fost dezvoltate inițial. Cu timpul, realizarea prin mijloace rudimentare (plăcuțe de contact, cablaje).

O dată cu evoluția echipamentelor de calcul, s-au dezvoltat și o serie de echipamente de schimb al datelor între om și mașină, ceea ce a dus la înțelegerea comunicării, atât în ceea ce privește transmiterea și recepționarea informațiilor prelucrate, cât și în ceea ce privește instruirea calculatoarelor cu modalități de prelucrare alinate. Pentru calculatoarele din acea perioadă, apar suporturile de informații de schimb (cartele perforate, banda de buclă perforată). Din punct de vedere software, chiar dacă programele au încă un caracter artificial, fiind dependente de specialități în informatică, instrumentele de realizare a acestora capătă un caracter general prin introducerea limbajelor de programare evoluate (aproape de limbajul uzual).

În perioada de început a calculatoarelor de generația a treia, apar echipamente realizabile pentru sistemul informatic, reprezentate în funcție de banda magnetică, disc magnetic și în mod special, în funcție de sistemul de operare, redată și dispunând rapid de datele necesare de înțelegere a informațiilor.

Perioada calculatoarelor de generația a patra este marcată de dezvoltarea modalităților de comunicare între om și mașină, în special la nivelul instruirii calculatoarelor asupra prelucrării pe care urmează să le efectueze. Un pas important a fost reprezentat de realizarea primelor aplicații dedicate prelucrării datelor, de tipul bazelor de date.

În această perioadă, atât importanța este reprezentată de apariția sistemelor de schimb al datelor, cât și de utilizarea sistemelor de calcul doar de către utilizatori, pe scară largă, de utilizatori de nivel specializat. Apariția microcalculatoarelor a permis foarte mult gama de aplicații pentru calculatoare, ceea ce a dus și la o puternică specializare a prelucrarilor, care seamă sau împart și în funcție de tipul calculatoarelor utilizate. Liniile de calculatoare pentru aplicații au fost proiectate și dezvoltate separat, fiind utilizate de către mai multe ori în afara sferelor în care au fost dezvoltate inițial. Cu timpul, realizarea prin mijloace rudimentare (plăcuțe de contact, cablaje).

O dată cu evoluția echipamentelor de calcul, s-au dezvoltat și o serie de echipamente de schimb al datelor între om și mașină, ceea ce a dus la înțelegerea comunicării, atât în ceea ce privește transmiterea și recepționarea informațiilor prelucrate, cât și în ceea ce privește instruirea calculatoarelor cu modalități de prelucrare alinate. Pentru calculatoarele din acea perioadă, apar suporturile de informații de schimb (cartele perforate, banda de buclă perforată). Din punct de vedere software, chiar dacă programele au încă un caracter artificial, fiind dependente de specialități în informatică, instrumentele de realizare a acestora capătă un caracter general prin introducerea limbajelor de programare evoluate (aproape de limbajul uzual).

În perioada de început a calculatoarelor de generația a treia, apar echipamente realizabile pentru sistemul informatic, reprezentate în funcție de banda magnetică, disc magnetic și în mod special, în funcție de sistemul de operare, redată și dispunând rapid de datele necesare de înțelegere a informațiilor.

Perioada calculatoarelor de generația a patra este marcată de dezvoltarea modalităților de comunicare între om și mașină, în special la nivelul instruirii calculatoarelor asupra prelucrării pe care urmează să le efectueze. Un pas important a fost reprezentat de realizarea primelor aplicații dedicate prelucrării datelor, de tipul bazelor de date.

În această perioadă, atât importanța este reprezentată de apariția sistemelor de schimb al datelor, cât și de utilizarea sistemelor de calcul doar de către utilizatori, pe scară largă, de utilizatori de nivel specializat. Apariția microcalculatoarelor a permis foarte mult gama de aplicații pentru calculatoare, ceea ce a dus și la o puternică specializare a prelucrarilor, care seamă sau împart și în funcție de tipul calculatoarelor utilizate. Liniile de calculatoare pentru aplicații au fost proiectate și dezvoltate separat, fiind utilizate de către mai multe ori în afara sferelor în care au fost dezvoltate inițial. Cu timpul, realizarea prin mijloace rudimentare (plăcuțe de contact, cablaje).

O dată cu evoluția echipamentelor de calcul, s-au dezvoltat și o serie de echipamente de schimb al datelor între om și mașină, ceea ce a dus la înțelegerea comunicării, atât în ceea ce privește transmiterea și recepționarea informațiilor prelucrate, cât și în ceea ce privește instruirea calculatoarelor cu modalități de prelucrare alinate. Pentru calculatoarele din acea perioadă, apar suporturile de informații de schimb (cartele perforate, banda de buclă perforată). Din punct de vedere software, chiar dacă programele au încă un caracter artificial, fiind dependente de specialități în informatică, instrumentele de realizare a acestora capătă un caracter general prin introducerea limbajelor de programare evoluate (aproape de limbajul uzual).

În perioada de început a calculatoarelor de generația a treia, apar echipamente realizabile pentru sistemul informatic, reprezentate în funcție de banda magnetică, disc magnetic și în mod special, în funcție de sistemul de operare, redată și dispunând rapid de datele necesare de înțelegere a informațiilor.

Perioada calculatoarelor de generația a patra este marcată de dezvoltarea modalităților de comunicare între om și mașină, în special la nivelul instruirii calculatoarelor asupra prelucrării pe care urmează să le efectueze. Un pas important a fost reprezentat de realizarea primelor aplicații dedicate prelucrării datelor, de tipul bazelor de date.

În această perioadă, atât importanța este reprezentată de apariția sistemelor de schimb al datelor, cât și de utilizarea sistemelor de calcul doar de către utilizatori, pe scară largă, de utilizatori de nivel specializat. Apariția microcalculatoarelor a permis foarte mult gama de aplicații pentru calculatoare, ceea ce a dus și la o puternică specializare a prelucrarilor, care seamă sau împart și în funcție de tipul calculatoarelor utilizate. Liniile de calculatoare pentru aplicații au fost proiectate și dezvoltate separat, fiind utilizate de către mai multe ori în afara sferelor în care au fost dezvoltate inițial. Cu timpul, realizarea prin mijloace rudimentare (plăcuțe de contact, cablaje).

O dată cu evoluția echipamentelor de calcul, s-au dezvoltat și o serie de echipamente de schimb al datelor între om și mașină, ceea ce a dus la înțelegerea comunicării, atât în ceea ce privește transmiterea și recepționarea informațiilor prelucrate, cât și în ceea ce privește instruirea calculatoarelor cu modalități de prelucrare alinate. Pentru calculatoarele din acea perioadă, apar suporturile de informații de schimb (cartele perforate, banda de buclă perforată). Din punct de vedere software, chiar dacă programele au încă un caracter artificial, fiind dependente de specialități în informatică, instrumentele de realizare a acestora capătă un caracter general prin introducerea limbajelor de programare evoluate (aproape de limbajul uzual).

În perioada de început a calculatoarelor de generația a treia, apar echipamente realizabile pentru sistemul informatic, reprezentate în funcție de banda magnetică, disc magnetic și în mod special, în funcție de sistemul de operare, redată și dispunând rapid de datele necesare de înțelegere a informațiilor.

Perioada calculatoarelor de generația a patra este marcată de dezvoltarea modalităților de comunicare între om și mașină, în special la nivelul instruirii calculatoarelor asupra prelucrării pe care urmează să le efectueze. Un pas important a fost reprezentat de realizarea primelor aplicații dedicate prelucrării datelor, de tipul bazelor de date.

În această perioadă, atât importanța este reprezentată de apariția sistemelor de schimb al datelor, cât și de utilizarea sistemelor de calcul doar de către utilizatori, pe scară largă, de utilizatori de nivel specializat. Apariția microcalculatoarelor a permis foarte mult gama de aplicații pentru calculatoare, ceea ce a dus și la o puternică specializare a prelucrarilor, care seamă sau împart și în funcție de tipul calculatoarelor utilizate. Liniile de calculatoare pentru aplicații au fost proiectate și dezvoltate separat, fiind utilizate de către mai multe ori în afara sferelor în care au fost dezvoltate inițial. Cu timpul, realizarea prin mijloace rudimentare (plăcuțe de contact, cablaje).

O dată cu evoluția echipamentelor de calcul, s-au dezvoltat și o serie de echipamente de schimb al datelor între om și mașină, ceea ce a dus la înțelegerea comunicării, atât în ceea ce privește transmiterea și recepționarea informațiilor prelucrate, cât și în ceea ce privește instruirea calculatoarelor cu modalități de prelucrare alinate. Pentru calculatoarele din acea perioadă, apar suporturile de informații de schimb (cartele perforate, banda de buclă perforată). Din punct de vedere software, chiar dacă programele au încă un caracter artificial, fiind dependente de specialități în informatică, instrumentele de realizare a acestora capătă un caracter general prin introducerea limbajelor de programare evoluate (aproape de limbajul uzual).

În perioada de început a calculatoarelor de generația a treia, apar echipamente realizabile pentru sistemul informatic, reprezentate în funcție de banda magnetică, disc magnetic și în mod special, în funcție de sistemul de operare, redată și dispunând rapid de datele necesare de înțelegere a informațiilor.

Perioada calculatoarelor de generația a patra este marcată de dezvoltarea modalităților de comunicare între om și mașină, în special la nivelul instruirii calculatoarelor asupra prelucrării pe care urmează să le efectueze. Un pas important a fost reprezentat de realizarea primelor aplicații dedicate prelucrării datelor, de tipul bazelor de date.

În această perioadă, atât importanța este reprezentată de apariția sistemelor de schimb al datelor, cât și de utilizarea sistemelor de calcul doar de către utilizatori, pe scară largă, de utilizatori de nivel specializat. Apariția microcalculatoarelor a permis foarte mult gama de aplicații pentru calculatoare, ceea ce a dus și la o puternică specializare a prelucrarilor, care seamă sau împart și în funcție de tipul calculatoarelor utilizate. Liniile de calculatoare pentru aplicații au fost proiectate și dezvoltate separat, fiind utilizate de către mai multe ori în afara sferelor în care au fost dezvoltate inițial. Cu timpul, realizarea prin mijloace rudimentare (plăcuțe de contact, cablaje).

O dată cu evoluția echipamentelor de calcul, s-au dezvoltat și o serie de echipamente de schimb al datelor între om și mașină, ceea ce a dus la înțelegerea comunicării, atât în ceea ce privește transmiterea și recepționarea informațiilor prelucrate, cât și în ceea ce privește instruirea calculatoarelor cu modalități de prelucrare alinate. Pentru calculatoarele din acea perioadă, apar suporturile de informații de schimb (cartele perforate, banda de buclă perforată). Din punct de vedere software, chiar dacă programele au încă un caracter artificial, fiind dependente de specialități în informatică, instrumentele de realizare a acestora capătă un caracter general prin introducerea limbajelor de programare evoluate (aproape de limbajul uzual).

În perioada de început a calculatoarelor de generația a treia, apar echipamente realizabile pentru sistemul informatic, reprezentate în funcție de banda magnetică, disc magnetic și în mod special, în funcție de sistemul de operare, redată și dispunând rapid de datele necesare de înțelegere a informațiilor.

Perioada calculatoarelor de generația a patra este marcată de dezvoltarea modalităților de comunicare între om și mașină, în special la nivelul instruirii calculatoarelor asupra prelucrării pe care urmează să le efectueze. Un pas important a fost reprezentat de realizarea primelor aplicații dedicate prelucrării datelor, de tipul bazelor de date.

În această perioadă, atât importanța este reprezentată de apariția sistemelor de schimb al datelor, cât și de utilizarea sistemelor de calcul doar de către utilizatori, pe scară largă, de utilizatori de nivel specializat. Apariția microcalculatoarelor a permis foarte mult gama de aplicații pentru calculatoare, ceea ce a dus și la o puternică specializare a prelucrarilor, care seamă sau împart și în funcție de tipul calculatoarelor utilizate. Liniile de calculatoare pentru aplicații au fost proiectate și dezvoltate separat, fiind utilizate de către mai multe ori în afara sferelor în care au fost dezvoltate inițial. Cu timpul, realizarea prin mijloace rudimentare (plăcuțe de contact, cablaje).

stemelelor cu rol de reglementare a activităților care sunt incluse în funcționarea sistemelor informaticilor.

Baza tehnică (hardware) este formată din totalitatea echipamentelor de calcul și perifericele necesare la vederea datelor, la transmiterea acestora, la stocarea și prelucrarea de date și la realizarea rezultatelor necesare în activități decizionale.

Sistemul de programe este format din totalitatea programelor necesare funcționării echipamentelor de calcul (sistemul de operare, planificator de lucru, programe speciale pentru conectarea diverselor echipamente periferice), programele de dezvoltare (compilatoare și editoare de limbaj), programele de dezvoltare a unor activități generale (rezolvarea unor probleme economice simple, editarea de imagini și text, tehnoredactarea etc.), programele specializate pe probleme individuale și programe realizate la comanda expresă a utilizatorului sau de către acesta, pentru rezolvarea unor probleme particulare legate de sistemul informatic.

Datele și informațiile care formează baza informațională sunt organizate în structuri specifice de asociare, cuprinzând fișierele de date, bazele de date și dispozitive de date.

Fișierele este o colecție organizată de date organizată pe un suport informațional prelucrat cu ajutorul calculatorului, după o anumită tehnică organizatorică, dependentă de sistemul de programe inițiat care are drept componentă atât sistemul de gestionare a fișierelor, cât și sistemul (sau SGI).

Bazele de date este formată dintr-un sau mai multe colecții de date, aflate în interdependență, care cuprind și descrierea datelor și a relațiilor dintre ele. Bazele de date sunt organizate, la rândul lor, după o anumită tehnică, stabilită în funcție de pachetul de programe utilizat, care se constituie într-un sistem de gestionare a bazelor de date (care, cu și în cazul fișierelor, are drept componentă importantă sistemul de gestionare a bazelor de date, notat uzual prin SGBD).

Factorul uman execută etapele de bază din analiză, programare, inginerii de sistem, administrarea de rețea, operarea, înlocuirea.

Obiectivele sistemelor informaticilor constau în obținerea informațiilor necesare fundamentării deciziilor, pornind de la o serie de date elementare, prelucrate și stocate până la o formă care este utilă factorului decizional. Sistemul informatic trebuie să furnizeze informații exacte și în timp util către sistemul decizional.

Obiectivele secundare ale sistemelor informaticilor vizează două aspecte: Primul privește factorul economic, pentru care este proiectat sistemul informatic și include costurile cifrelor de afaceri, activitatea profitului, utilizarea optimă a capacităților de producție și a forței de muncă, soluția cheie/clusterelor etc. Al doilea aspect vizează perfecționarea și optimizarea sistemului informațional decizional și se referă la scăderea timpului de răspuns al sistemului, creșterea calității informațiilor, eliminarea redundanței datelor, eliminarea muncii de rutină.

Facultatea de Marketing și Comerț Exterior

Bazele informaticilor

Lector univ. drd. Radu SERBAN

Sistemul informatic se clasifică după două criterii. În clasificarea după domeniul de utilizare, sistemele informaticilor pot fi grupate conform activității socio-economice, pentru conducerea sistemelor tehnologice, pentru conducerea producției și speciale.

Sistemul informatic pentru conducerea activității socio-economice cuprinde sistemele informaticilor economice sau științifice care se utilizează pentru activitățile curente din domeniul economic și al activităților sociale. Datele de intrare sunt preluate din documente care se utilizează în activitățile curente sau obținute din sistemele de procesare tehnologică. Datele de ieșire se transmit prin intermediul terminalilor și proceselor tehnologice. Datele de ieșire se transmit sub formă de semnale unor organe de execuție, prin care se pot modifica parametrii proceselor tehnologice. Pînă acum sistemele se execută controlul și comanda automată a proceselor tehnologice. Astfel de sisteme se utilizează la procesele tehnologice de prelucrare din multe ramuri de producție: industria (textilă, chimică, metalurgică, construcții de mașini etc.) și de la reducerea importanță a rolului omului în procesele în care se intervine.

Sistemul informatic pentru conducerea activității socio-economice cuprinde sistemele informaticilor economice sau științifice care se utilizează pentru activitățile curente din domeniul economic și al activităților sociale. Datele de intrare sunt preluate din documente care se utilizează în activitățile curente sau obținute din sistemele de procesare tehnologică. Datele de ieșire se transmit prin intermediul terminalilor și proceselor tehnologice. Datele de ieșire se transmit sub formă de semnale unor organe de execuție, prin care se pot modifica parametrii proceselor tehnologice. Pînă acum sistemele se execută controlul și comanda automată a proceselor tehnologice. Astfel de sisteme se utilizează la procesele tehnologice de prelucrare din multe ramuri de producție: industria (textilă, chimică, metalurgică, construcții de mașini etc.) și de la reducerea importanță a rolului omului în procesele în care se intervine.

Sistemul informatic pentru conducerea activității socio-economice cuprinde sistemele informaticilor economice sau științifice care se utilizează pentru activitățile curente din domeniul economic și al activităților sociale. Datele de intrare sunt preluate din documente care se utilizează în activitățile curente sau obținute din sistemele de procesare tehnologică. Datele de ieșire se transmit prin intermediul terminalilor și proceselor tehnologice. Datele de ieșire se transmit sub formă de semnale unor organe de execuție, prin care se pot modifica parametrii proceselor tehnologice. Pînă acum sistemele se execută controlul și comanda automată a proceselor tehnologice. Astfel de sisteme se utilizează la procesele tehnologice de prelucrare din multe ramuri de producție: industria (textilă, chimică, metalurgică, construcții de mașini etc.) și de la reducerea importanță a rolului omului în procesele în care se intervine.

Sistemul informatic pentru conducerea activității socio-economice cuprinde sistemele informaticilor economice sau științifice care se utilizează pentru activitățile curente din domeniul economic și al activităților sociale. Datele de intrare sunt preluate din documente care se utilizează în activitățile curente sau obținute din sistemele de procesare tehnologică. Datele de ieșire se transmit prin intermediul terminalilor și proceselor tehnologice. Datele de ieșire se transmit sub formă de semnale unor organe de execuție, prin care se pot modifica parametrii proceselor tehnologice. Pînă acum sistemele se execută controlul și comanda automată a proceselor tehnologice. Astfel de sisteme se utilizează la procesele tehnologice de prelucrare din multe ramuri de producție: industria (textilă, chimică, metalurgică, construcții de mașini etc.) și de la reducerea importanță a rolului omului în procesele în care se intervine.

Sistemul informatic pentru conducerea activității socio-economice cuprinde sistemele informaticilor economice sau științifice care se utilizează pentru activitățile curente din domeniul economic și al activităților sociale. Datele de intrare sunt preluate din documente care se utilizează în activitățile curente sau obținute din sistemele de procesare tehnologică. Datele de ieșire se transmit prin intermediul terminalilor și proceselor tehnologice. Datele de ieșire se transmit sub formă de semnale unor organe de execuție, prin care se pot modifica parametrii proceselor tehnologice. Pînă acum sistemele se execută controlul și comanda automată a proceselor tehnologice. Astfel de sisteme se utilizează la procesele tehnologice de prelucrare din multe ramuri de producție: industria (textilă, chimică, metalurgică, construcții de mașini etc.) și de la reducerea importanță a rolului omului în procesele în care se intervine.

Sistemul informatic pentru conducerea activității socio-economice cuprinde sistemele informaticilor economice sau științifice care se utilizează pentru activitățile curente din domeniul economic și al activităților sociale. Datele de intrare sunt preluate din documente care se utilizează în activitățile curente sau obținute din sistemele de procesare tehnologică. Datele de ieșire se transmit prin intermediul terminalilor și proceselor tehnologice. Datele de ieșire se transmit sub formă de semnale unor organe de execuție, prin care se pot modifica parametrii proceselor tehnologice. Pînă acum sistemele se execută controlul și comanda automată a proceselor tehnologice. Astfel de sisteme se utilizează la procesele tehnologice de prelucrare din multe ramuri de producție: industria (textilă, chimică, metalurgică, construcții de mașini etc.) și de la reducerea importanță a rolului omului în procesele în care se intervine.

Sistemul informatic pentru conducerea activității socio-economice cuprinde sistemele informaticilor economice sau științifice care se utilizează pentru activitățile curente din domeniul economic și al activităților sociale. Datele de intrare sunt preluate din documente care se utilizează în activitățile curente sau obținute din sistemele de procesare tehnologică. Datele de ieșire se transmit prin intermediul terminalilor și proceselor tehnologice. Datele de ieșire se transmit sub formă de semnale unor organe de execuție, prin care se pot modifica parametrii proceselor tehnologice. Pînă acum sistemele se execută controlul și comanda automată a proceselor tehnologice. Astfel de sisteme se utilizează la procesele tehnologice de prelucrare din multe ramuri de producție: industria (textilă, chimică, metalurgică, construcții de mașini etc.) și de la reducerea importanță a rolului omului în procesele în care se intervine.

Sistemul informatic pentru conducerea activității socio-economice cuprinde sistemele informaticilor economice sau științifice care se utilizează pentru activitățile curente din domeniul economic și al activităților sociale. Datele de intrare sunt preluate din documente care se utilizează în activitățile curente sau obținute din sistemele de procesare tehnologică. Datele de ieșire se transmit prin intermediul terminalilor și proceselor tehnologice. Datele de ieșire se transmit sub formă de semnale unor organe de execuție, prin care se pot modifica parametrii proceselor tehnologice. Pînă acum sistemele se execută controlul și comanda automată a proceselor tehnologice. Astfel de sisteme se utilizează la procesele tehnologice de prelucrare din multe ramuri de producție: industria (textilă, chimică, metalurgică, construcții de mașini etc.) și de la reducerea importanță a rolului omului în procesele în care se intervine.

Sistemul informatic pentru conducerea activității socio-economice cuprinde sistemele informaticilor economice sau științifice care se utilizează pentru activitățile curente din domeniul economic și al activităților sociale. Datele de intrare sunt preluate din documente care se utilizează în activitățile curente sau obținute din sistemele de procesare tehnologică. Datele de ieșire se transmit prin intermediul terminalilor și proceselor tehnologice. Datele de ieșire se transmit sub formă de semnale unor organe de execuție, prin care se pot modifica parametrii proceselor tehnologice. Pînă acum sistemele se execută controlul și comanda automată a proceselor tehnologice. Astfel de sisteme se utilizează la procesele tehnologice de prelucrare din multe ramuri de producție: industria (textilă, chimică, metalurgică, construcții de mașini etc.) și de la reducerea importanță a rolului omului în procesele în care se intervine.

Sistemul informatic pentru conducerea activității socio-economice cuprinde sistemele informaticilor economice sau științifice care se utilizează pentru activitățile curente din domeniul economic și al activităților sociale. Datele de intrare sunt preluate din documente care se utilizează în activitățile curente sau obținute din sistemele de procesare tehnologică. Datele de ieșire se transmit prin intermediul terminalilor și proceselor tehnologice. Datele de ieșire se transmit sub formă de semnale unor organe de execuție, prin care se pot modifica parametrii proceselor tehnologice. Pînă acum sistemele se execută controlul și comanda automată a proceselor tehnologice. Astfel de sisteme se utilizează la procesele tehnologice de prelucrare din multe ramuri de producție: industria (textilă, chimică, metalurgică, construcții de mașini etc.) și de la reducerea importanță a rolului omului în procesele în care se intervine.

Sistemul informatic pentru conducerea activității socio-economice cuprinde sistemele informaticilor economice sau științifice care se utilizează pentru activitățile curente din domeniul economic și al activităților sociale. Datele de intrare sunt preluate din documente care se utilizează în activitățile curente sau obținute din sistemele de procesare tehnologică. Datele de ieșire se transmit prin intermediul terminalilor și proceselor tehnologice. Datele de ieșire se transmit sub formă de semnale unor organe de execuție, prin care se pot modifica parametrii proceselor tehnologice. Pînă acum sistemele se execută controlul și comanda automată a proceselor tehnologice. Astfel de sisteme se utilizează la procesele tehnologice de prelucrare din multe ramuri de producție: industria (textilă, chimică, metalurgică, construcții de mașini etc.) și de la reducerea importanță a rolului omului în procesele în care se intervine.

Sistemul informatic pentru conducerea activității socio-economice cuprinde sistemele informaticilor economice sau științifice care se utilizează pentru activitățile curente din domeniul economic și al activităților sociale. Datele de intrare sunt preluate din documente care se utilizează în activitățile curente sau obținute din sistemele de procesare tehnologică. Datele de ieșire se transmit prin intermediul terminalilor și proceselor tehnologice. Datele de ieșire se transmit sub formă de semnale unor organe de execuție, prin care se pot modifica parametrii proceselor tehnologice. Pînă acum sistemele se execută controlul și comanda automată a proceselor tehnologice. Astfel de sisteme se utilizează la procesele tehnologice de prelucrare din multe ramuri de producție: industria (textilă, chimică, metalurgică, construcții de mașini etc.) și de la reducerea importanță a rolului omului în procesele în care se intervine.

Sistemul informatic pentru conducerea activității socio-economice cuprinde sistemele informaticilor economice sau științifice care se utilizează pentru activitățile curente din domeniul economic și al activităților sociale. Datele de intrare sunt preluate din documente care se utilizează în activitățile curente sau obținute din sistemele de procesare tehnologică. Datele de ieșire se transmit prin intermediul terminalilor și proceselor tehnologice. Datele de ieșire se transmit sub formă de semnale unor organe de execuție, prin care se pot modifica parametrii proceselor tehnologice. Pînă acum sistemele se execută controlul și comanda automată a proceselor tehnologice. Astfel de sisteme se utilizează la procesele tehnologice de prelucrare din multe ramuri de producție: industria (textilă, chimică, metalurgică, construcții de mașini etc.) și de la reducerea importanță a rolului omului în procesele în care se intervine.

Sistemul informatic pentru conducerea activității socio-economice cuprinde sistemele informaticilor economice sau științifice care se utilizează pentru activitățile curente din domeniul economic și al activităților sociale. Datele de intrare sunt preluate din documente care se utilizează în activitățile curente sau obținute din sistemele de procesare tehnologică. Datele de ieșire se transmit prin intermediul terminalilor și proceselor tehnologice. Datele de ieșire se transmit sub formă de semnale unor organe de execuție, prin care se pot modifica parametrii proceselor tehnologice. Pînă acum sistemele se execută controlul și comanda automată a proceselor tehnologice. Astfel de sisteme se utilizează la procesele tehnologice de prelucrare din multe ramuri de producție: industria (textilă, chimică, metalurgică, construcții de mașini etc.) și de la reducerea importanță a rolului omului în procesele în care se intervine.

Sistemul informatic pentru conducerea activității socio-economice cuprinde sistemele informaticilor economice sau științifice care se utilizează pentru activitățile curente din domeniul economic și al activităților sociale. Datele de intrare sunt preluate din documente care se utilizează în activitățile curente sau obținute din sistemele de procesare tehnologică. Datele de ieșire se transmit prin intermediul terminalilor și proceselor tehnologice. Datele de ieșire se transmit sub formă de semnale unor organe de execuție, prin care se pot modifica parametrii proceselor tehnologice. Pînă acum sistemele se execută controlul și comanda automată a proceselor tehnologice. Astfel de sisteme se utilizează la procesele tehnologice de prelucrare din multe ramuri de producție: industria (textilă, chimică, metalurgică, construcții de mașini etc.) și de la reducerea importanță a rolului omului în procesele în care se intervine.

Sistemul informatic pentru conducerea activității socio-economice cuprinde sistemele informaticilor economice sau științifice care se utilizează pentru activitățile curente din domeniul economic și al activităților sociale. Datele de intrare sunt preluate din documente care se utilizează în activitățile curente sau obținute din sistemele de procesare tehnologică. Datele de ieșire se transmit prin intermediul terminalilor și proceselor tehnologice. Datele de ieșire se transmit sub formă de semnale unor organe de execuție, prin care se pot modifica parametrii proceselor tehnologice. Pînă acum sistemele se execută controlul și comanda automată a proceselor tehnologice. Astfel de sisteme se utilizează la procesele tehnologice de prelucrare din multe ramuri de producție: industria (textilă, chimică, metalurgică, construcții de mașini etc.) și de la reducerea importanță a rolului omului în procesele în care se intervine.

Sistemul informatic pentru conducerea activității socio-economice cuprinde sistemele informaticilor economice sau științifice care se utilizează pentru activitățile curente din domeniul economic și al activităților sociale. Datele de intrare sunt preluate din documente care se utilizează în activitățile curente sau obținute din sistemele de procesare tehnologică. Datele de ieșire se transmit prin intermediul terminalilor și proceselor tehnologice. Datele de ieșire se transmit sub formă de semnale unor organe de execuție, prin care se pot modifica parametrii proceselor tehnologice. Pînă acum sistemele se execută controlul și comanda automată a proceselor tehnologice. Astfel de sisteme se utilizează la procesele tehnologice de prelucrare din multe ramuri de producție: industria (textilă, chimică, metalurgică, construcții de mașini etc.) și de la reducerea importanță a rolului omului în procesele în care se intervine.

Sistemul informatic pentru conducerea activității socio-economice cuprinde sistemele informaticilor economice sau științifice care se utilizează pentru activitățile curente din domeniul economic și al activităților sociale. Datele de intrare sunt preluate din documente care se utilizează în activitățile curente sau obținute din sistemele de procesare tehnologică. Datele de ieșire se transmit prin intermediul terminalilor și proceselor tehnologice. Datele de ieșire se transmit sub formă de semnale unor organe de execuție, prin care se pot modifica parametrii proceselor tehnologice. Pînă acum sistemele se execută controlul și comanda automată a proceselor tehnologice. Astfel de sisteme se utilizează la procesele tehnologice de prelucrare din multe ramuri de producție: industria (textilă, chimică, metalurgică, construcții de mașini etc.) și de la reducerea importanță a rolului omului în procesele în care se intervine.

Sistemul informatic pentru conducerea activității socio-economice cuprinde sistemele informaticilor economice sau științifice care se utilizează pentru activitățile curente din domeniul economic și al activităților sociale. Datele de intrare sunt preluate din documente care se utilizează în activitățile curente sau obținute din sistemele de procesare tehnologică. Datele de ieșire se transmit prin intermediul terminalilor și proceselor tehnologice. Datele de ieșire se transmit sub formă de semnale unor organe de execuție, prin care se pot modifica parametrii proceselor tehnologice. Pînă acum sistemele se execută controlul și comanda automată a proceselor tehnologice. Astfel de sisteme se utilizează la procesele tehnologice de prelucrare din multe ramuri de producție: industria (textilă, chimică, metalurgică, construcții de mașini etc.) și de la reducerea importanță a rolului omului în procesele în care se intervine.

Memoria internă este componenta care asigură păstrarea datelor în interiorul calculatorului, date constând din informații care urmează a fi prelucrate, din informațiile de prelucrare a acestora și bazele de stocare pentru a calculatoarelor.

Echipamentele periferice reprezintă interfața dintre calculator și factorul uman, asigurând comunicarea dintre acesta. Dialogul stabilit și concretizat prin introducerea datelor în calculator și afișarea rezultatelor obținute în urma prelucrării. Tot prin intermediul dispozitivelor periferice se asigură și păstrarea informațiilor de intrare, intermediare și de ieșire, pentru o perioadă mai lungă de timp.

Echipamentele periferice se împart în: echipamente de intrare, echipamente de ieșire, echipamente de memorare sau stocare a informațiilor. Echipamentele de intrare permit introducerea de către operator a datelor și a programelor sau instrucțiunilor de prelucrare, cele mai reprezentative fiind tastatura, mouse-ul și mouse-ul. Echipamentele de ieșire permit afișarea informațiilor rezultate în urma prelucrării și luștinarea operatorului, prin mesaje, asupra problemelor apărute în prelucrare sau în sistemul de calcul la nivel software sau hardware, cele mai reprezentative fiind monitorul și imprimanta. Echipamentele de stocare a informațiilor se mai numesc și memorii externe, permițând înregistrarea și consultarea datelor. Dintre ele, cele mai reprezentative sunt hard-disk-ul și floppy-disk-ul.

Unitatea centrală de prelucrare realizează, în principal, execuția programelor. Este compusă din unitatea aritmetică și logică, unitatea de comandă și control, registrele generale. Toate aceste componente formează microprocesorul.

Unitatea aritmetică și logică este formată direct în ansamblu de componente prin care se efectuează prelucrarea efectivă. Ea prelucerează datele cu operații cu lungimea de 8, 16 sau 32 de biți, componentul lungimii de memorare a datelor în memorie. Operațiile realizate sunt de adunare binară, operații logice elementare (conjuncție, disjuncție și negație), operații de complementare a datelor și operații de deplasare

Politică pentru securitatea de sine în sine

Obiective
- Cunoașterea concepțiilor și ideilor de bază ale politologiei moderne, îndreptate a valorii relevante pentru relațiile internaționale.
- Stimularea capacității de analiză și interpretare a proceselor și fenomenelor politice contemporane.

1. OBIECTUL DE STUDIU AL POLITOLOGIEI

Politologia reprezintă una din științele legate de afirmarea politicii ca sistem și, în consecință, a stabilității, înțelesului de „Politologie” provine de la două cuvinte grecești: „polis” - care înseamnă stat, cetate și „logos” - știință, semnificând știința despre stat, despre cetate, respectiv știința politică. Politologia este o știință de „ampla politicii” sau de dezvoltare de-a lungul timpului până în prezent al V.I. în al secolului XX, când a căpătat denumirea de Politologie. Termenul de „politologie” a fost lansat în perioada postbelică de către germanul Eugen Fromm, profesor la Universitatea din Bonn și fostul în 1954 de Carl von Ossietzky, profesor la Universitatea din Bonn.

Domeniul politic - obiectul de studiu al politologilor

Definiția obișnuită unei științe în general și, în mod deosebit, al unei științe sociale este o problemă complexă care impune precizarea unui multor elemente, precum: domeniul delimitat pe care îl studiază și din ce urmează de vedere; categoriile, procesele, sistemele și legile specifice; locul științei în raport cu sistemele de valori și cu valorile politice și în cadrul sistemului științelor din domeniul de activitate respectiv.

Obiectul de studiu al politologiei este politica, sau subînțeles al sistemului social global. Politic reprezintă sfera de viață socială în care se desfășoară viața conștientă a oamenilor, de regulă în mod organizat, pentru promovarea anumitor interese care se manifestă sub o mulțime de forme, precum: interese individuale, generale, de grup, sociale, naționale, internaționale. În concepția actualei politologii, politicul este elementul constitutiv al societății umane, stăruind ca o realitate în mod constant, prin activități organizate și programate, se constituie în domeniul politic.

Domeniul politic se prezintă sub trei aspecte: sistem politic, acțiune politică și gândire politică, între acestea existând o interacțiune interdependentă.
- **George Brăncuș**, concepe politica ca pe o idee de structură, arată că este conștientă de natura necesară societății. În raport cu valorile politice, politicul este o structură narativă, înțelesul său stăruind, nici de drept, nici de fapt, înțelesul în funcțiile sale. Politic este activitate socială care are ca scop în definiția sa și exercitarea prerogativelor sale. Politic este o funcție necesară, un proces de creare a unor norme și valori. Rațiunea de a fi a politicii este conștientizarea politicului. Ca structură politică a societății, politicul este permanent extectat, îmbogățit, amplificat prin politică.

La Julien Freund, politicul este atât o categorie fundamentală, constantă și indispensabilă sistemului și existenței umane, cât și o realitate care rămâne identică în spațiu și timp, creând variabile politice și a sistemului politic, a raportului dintre și condiționându-se reciproc. Politic este o activitate circumstanțială, casuală și variabilă în forțele sale, în orientarea sa, în activitatea în activul organizării practice și al coerenței societății. J. Freund examinează politicul în raport cu natura umană și societatea. Politic trebuie cuprins „prin el însuși, prin legile sale și presupuneri, biologie, psihologie”, conchide J. Freund.

În concepția actualei politologii, politicul este elementul constitutiv al societății umane, stăruind ca o realitate în mod constant, prin activități organizate și programate, se constituie în domeniul politic. Domeniul politic se prezintă sub trei aspecte: sistem politic, acțiune politică și gândire politică, între acestea existând o interacțiune interdependentă.
- **George Brăncuș**, concepe politica ca pe o idee de structură, arată că este conștientă de natura necesară societății. În raport cu valorile politice, politicul este o structură narativă, înțelesul său stăruind, nici de drept, nici de fapt, înțelesul în funcțiile sale. Politic este activitate socială care are ca scop în definiția sa și exercitarea prerogativelor sale. Politic este o funcție necesară, un proces de creare a unor norme și valori. Rațiunea de a fi a politicii este conștientizarea politicului. Ca structură politică a societății, politicul este permanent extectat, îmbogățit, amplificat prin politică.

În legătură cu momentul apariției domeniului politic, în lumea politologică există controverse. Unii politologi susțin că politicul este constituit pentru esența umană și socială și că, alături, există de când există societatea. Alții consideră că politicul este un fenomen care a apărut în anumite condiții istorice. Fiecare dintre aceste concepții are diferite variante.

Având ca obiect de studiu domeniul politic, politologia studiază categoriile, procesele și legile specifice acestui domeniu sub aspectele sale cele mai generale. De aceea, politologia constituie pentru domeniul politic o știință de ultimă generalizare, ca studiul legilor cele mai generale ale societății umane, cât și categoriile și procesele legate de ele.

Politologia în sistemul științelor politice

Prin conținutul și scopurile sale, politologia este o știință despre domeniul politic. Domeniul politic, ca domeniu al vieții sociale, constituie obiectul de studiu al mai multor discipline politice. Alături de politologie, domeniul politic este studiat de știința dreptului, știința științelor politice, știința științelor politice, știința filosofiei politice, sociologia politică, geopolitica, teoria relațiilor internaționale, teoria politologiei politice, teoria științelor politice, teoria managementului politic etc. Față de toate acestea, politologia studiază, după cum se menționează, domeniul politic sub aspecte sale cele mai generale și, ca atare, studiază legile generale ale politicii, care stă la baza tuturor celorlalte științe politice, ele fiind, într-un fel, științe particulare ale politicii, în sensul că fiecare dintre acestea are în studiu un anumit segment al politicii și nu ansamblul său.

În concepția actualei politologii, politicul este elementul constitutiv al societății umane, stăruind ca o realitate în mod constant, prin activități organizate și programate, se constituie în domeniul politic. Domeniul politic se prezintă sub trei aspecte: sistem politic, acțiune politică și gândire politică, între acestea existând o interacțiune interdependentă.

Se poate vorbi însă despre alți gen de delimitare, referitor la aria de cuprindere a fenomenelor și gradul de generalizare. Din acest punct de vedere, putem vorbi de știință ca o teorie generală a domeniului, cum este politologia pentru domeniul politic, și de științe particulare, cum sunt celelalte științe politice. Este adevărat că unii politologi, vorbind despre politologie și științele politice, au în vedere o știință care studiază legile și procesele politice, sub aspectul lor general, și de științe particulare care studiază legile și procesele politice, sub aspectul lor particular, în sensul că fiecare politicolog se oprește la o anumită latură a acestuia, declarând-o obiect al politologului.

Considerând că politologia studiază politicul ca sistem în multitudinea aspectelor sale: relaționale, instituționale, acționale, social-psihologice, culturale. Politic este analizat atât din punct de vedere structural-funcțional, prezintă-se în conștientizarea sa interioară, cât și din punct de vedere istorico-genetic, sub aspectul său exterior.

Ca teorie generală despre domeniul politic, politologia are anumite funcții - explicativă (explicativă), deosebit de importantă pentru că prin această funcție se realizează cunoașterea și înțelegerea fenomenului politic, interpretarea cât mai corectă a acestui fenomen conducând la o atitudine și un comportament corect - valabile pentru societatea politică, dar și pentru societatea civilă.

- *prognostică*, care se referă la prezicerea politică pe baza unor informații de natură științifică și deosebit de importante fenomenului politic, utilizând ca surse în cadrul raporturilor sociale pe plan național și internațional și al unor cerințe de progres ale societății.
- *axiologic* (valorizativă) - indicative de valoare:
- *normativă* - reguli - nu sunt prescriptive ci în drept, etică sau religioasă, pedagogică.
Momentele importante în constituirea și dezvoltarea politologiei
- **1. Momentul de apariție** - este o perioadă de dezvoltare a științelor politice, în care se creează o nouă știință, înțelesul său stăruind, nici de drept, nici de fapt, înțelesul în funcțiile sale. Politic este activitate socială care are ca scop în definiția sa și exercitarea prerogativelor sale. Politic este o funcție necesară, un proces de creare a unor norme și valori. Rațiunea de a fi a politicii este conștientizarea politicului. Ca structură politică a societății, politicul este permanent extectat, îmbogățit, amplificat prin politică.

Ca și în alte domenii ale cunoașterii, în sfera științelor politice există aspirații către o prezentare obiectivă a realității și către adevăr. Dar, la fel ca și în alte domenii, nu există nici o garanție că teoriile sau doctrinele elaborate vor atinge, la un moment dat, obiectivitatea (totală) și adevărul (complet). Reamintim de cunoașterea și posibilitățile de verificare ale omului științific, înțelesul său stăruind, nici de drept, nici de fapt, înțelesul în funcțiile sale. Politic este activitate socială care are ca scop în definiția sa și exercitarea prerogativelor sale. Politic este o funcție necesară, un proces de creare a unor norme și valori. Rațiunea de a fi a politicii este conștientizarea politicului. Ca structură politică a societății, politicul este permanent extectat, îmbogățit, amplificat prin politică.

Există însă particularități ale științelor politice care complica problema adevărului și a obiectivității, nu numai comparativ cu științele exacte (matematica sau logica), dar și comparativ cu alte discipline științifice (natură sau cele tehnice). Politologia se confruntă cu dificultăți mai mari în măsurarea de a stabili adevărul. Se impune deci o atenție largă la sursele de creare sau deformare de sub aspectul rezultatelor politologice.

II. SISTEMUL POLITIC

1. Sistemul politic - paradigma organizării complexe

Sistem - Cuvântul are atât este un termen mai vechi, și nu o creație a secolului XX, așa cum s-a crezut.
- **Funcție**, procese din sistemul politic, rezonanța mai multă înțelesului său stăruind, nici de drept, nici de fapt, înțelesul în funcțiile sale. Politic este activitate socială care are ca scop în definiția sa și exercitarea prerogativelor sale. Politic este o funcție necesară, un proces de creare a unor norme și valori. Rațiunea de a fi a politicii este conștientizarea politicului. Ca structură politică a societății, politicul este permanent extectat, îmbogățit, amplificat prin politică.

Conceptul de sistem are o dublă condiționare: materială și spirituală:
1. Un ansamblu de elemente, obiecte, stări, procese existente în realitatea lor.
2. Construcție mentală în vederea cunoașterii acestor realități.
Există deci două tipuri de sisteme: concrete și abstracte.

Orașul este un ansamblu de elemente aflate în conexiune, alături o structură integrată (înțelesul său stăruind, nici de drept, nici de fapt, înțelesul în funcțiile sale. Politic este activitate socială care are ca scop în definiția sa și exercitarea prerogativelor sale. Politic este o funcție necesară, un proces de creare a unor norme și valori. Rațiunea de a fi a politicii este conștientizarea politicului. Ca structură politică a societății, politicul este permanent extectat, îmbogățit, amplificat prin politică.

Organizarea presupune existența unor grade de manifestare a interrelațiilor sistemice între părțile (subșistemele) sistemului.

După cum se știe, societatea, privită într-o abordare sistemică, constituie un sistem social global, adică un ansamblu de relații, procese și activități umane aflate în interacțiune dinamică, având ca finalitate creșterea numărului materiale și valorilor spirituale înalte și asigurarea existenței și progresului social.

Sistemul politic - componentă a sistemului social global
- **Sistemul politic** este un sistem social global, deoarece are în sine elementul fundamental al societății este, în primul rând, o ființă socială, care comunică și intră în relații interumane cu semenii săi.

În literatura de specialitate, deși societatea este privită ca un sistem social global, mulți o consideră mai mult decât un sistem social global, sau un sistem social global de un anumit fel, și anume un sistem social global care se reflectă pe sine și înțelesul universal și care are posibilitatea de perfecționare continuă.
- **Ca orice sistem**, și cel macrosocial reprezintă un ansamblu de elemente aflate în conexiune și interacțiune reciprocă, alături de funcții și caracteristici proprii, are o anumită structură și o anumită organizare internă care este dată de natura și dinamica relațiilor dintre părți și între ele, ca raporturi dintre sisteme și subsisteme. Coeziunea lor este în sine un sistem este mult mai puternică decât aceea a legăturilor sistemului cu exteriorul. Totodată, orice sistem este un subsistem al unui sistem mai cuprinzător.

Abordând din diferite unghiuri de vedere, societatea, ca sistem social global, este alcătuită din mai multe subsisteme care, la rândul lor, în parte, creează sisteme de sine stătătoare, cu specific, relații, dinamică și activități proprii. În mod cert, societatea omenească privită ca sistem social global nu poate fi redusă la nici una din componentele sale și nici nu reprezintă doar suma societății. Sistemul social, ca sistem complex, este relativ deschis, capabil nu numai de autoreglare, ci și de autorefecționare.

Corolarul de interdependență dintre sistemul social global și sistemul politic este esențial în primul rând al sistemului politic, ca subsistem al unui sistem social global, mai ales prin componenta sa - puterea politică, constituie bazele necesare al dinamismului și al activității sistemului care alcătuiește societatea globală, asigurând organizarea și conducerea la nivelul întregii societăți.

Corolarul de interdependență dintre sistemul social global și sistemul politic este esențial în primul rând al sistemului politic, ca subsistem al unui sistem social global, mai ales prin componenta sa - puterea politică, constituie bazele necesare al dinamismului și al activității sistemului care alcătuiește societatea globală, asigurând organizarea și conducerea la nivelul întregii societăți.

Corolarul de interdependență dintre sistemul social global și sistemul politic este esențial în primul rând al sistemului politic, ca subsistem al unui sistem social global, mai ales prin componenta sa - puterea politică, constituie bazele necesare al dinamismului și al activității sistemului care alcătuiește societatea globală, asigurând organizarea și conducerea la nivelul întregii societăți.

Corolarul de interdependență dintre sistemul social global și sistemul politic este esențial în primul rând al sistemului politic, ca subsistem al unui sistem social global, mai ales prin componenta sa - puterea politică, constituie bazele necesare al dinamismului și al activității sistemului care alcătuiește societatea globală, asigurând organizarea și conducerea la nivelul întregii societăți.

Corolarul de interdependență dintre sistemul social global și sistemul politic este esențial în primul rând al sistemului politic, ca subsistem al unui sistem social global, mai ales prin componenta sa - puterea politică, constituie bazele necesare al dinamismului și al activității sistemului care alcătuiește societatea globală, asigurând organizarea și conducerea la nivelul întregii societăți.

Corolarul de interdependență dintre sistemul social global și sistemul politic este esențial în primul rând al sistemului politic, ca subsistem al unui sistem social global, mai ales prin componenta sa - puterea politică, constituie bazele necesare al dinamismului și al activității sistemului care alcătuiește societatea globală, asigurând organizarea și conducerea la nivelul întregii societăți.

Corolarul de interdependență dintre sistemul social global și sistemul politic este esențial în primul rând al sistemului politic, ca subsistem al unui sistem social global, mai ales prin componenta sa - puterea politică, constituie bazele necesare al dinamismului și al activității sistemului care alcătuiește societatea globală, asigurând organizarea și conducerea la nivelul întregii societăți.

Corolarul de interdependență dintre sistemul social global și sistemul politic este esențial în primul rând al sistemului politic, ca subsistem al unui sistem social global, mai ales prin componenta sa - puterea politică, constituie bazele necesare al dinamismului și al activității sistemului care alcătuiește societatea globală, asigurând organizarea și conducerea la nivelul întregii societăți.

Corolarul de interdependență dintre sistemul social global și sistemul politic este esențial în primul rând al sistemului politic, ca subsistem al unui sistem social global, mai ales prin componenta sa - puterea politică, constituie bazele necesare al dinamismului și al activității sistemului care alcătuiește societatea globală, asigurând organizarea și conducerea la nivelul întregii societăți.

Corolarul de interdependență dintre sistemul social global și sistemul politic este esențial în primul rând al sistemului politic, ca subsistem al unui sistem social global, mai ales prin componenta sa - puterea politică, constituie bazele necesare al dinamismului și al activității sistemului care alcătuiește societatea globală, asigurând organizarea și conducerea la nivelul întregii societăți.

Corolarul de interdependență dintre sistemul social global și sistemul politic este esențial în primul rând al sistemului politic, ca subsistem al unui sistem social global, mai ales prin componenta sa - puterea politică, constituie bazele necesare al dinamismului și al activității sistemului care alcătuiește societatea globală, asigurând organizarea și conducerea la nivelul întregii societăți.

Corolarul de interdependență dintre sistemul social global și sistemul politic este esențial în primul rând al sistemului politic, ca subsistem al unui sistem social global, mai ales prin componenta sa - puterea politică, constituie bazele necesare al dinamismului și al activității sistemului care alcătuiește societatea globală, asigurând organizarea și conducerea la nivelul întregii societăți.

Corolarul de interdependență dintre sistemul social global și sistemul politic este esențial în primul rând al sistemului politic, ca subsistem al unui sistem social global, mai ales prin componenta sa - puterea politică, constituie bazele necesare al dinamismului și al activității sistemului care alcătuiește societatea globală, asigurând organizarea și conducerea la nivelul întregii societăți.

Corolarul de interdependență dintre sistemul social global și sistemul politic este esențial în primul rând al sistemului politic, ca subsistem al unui sistem social global, mai ales prin componenta sa - puterea politică, constituie bazele necesare al dinamismului și al activității sistemului care alcătuiește societatea globală, asigurând organizarea și conducerea la nivelul întregii societăți.

Corolarul de interdependență dintre sistemul social global și sistemul politic este esențial în primul rând al sistemului politic, ca subsistem al unui sistem social global, mai ales prin componenta sa - puterea politică, constituie bazele necesare al dinamismului și al activității sistemului care alcătuiește societatea globală, asigurând organizarea și conducerea la nivelul întregii societăți.

Corolarul de interdependență dintre sistemul social global și sistemul politic este esențial în primul rând al sistemului politic, ca subsistem al unui sistem social global, mai ales prin componenta sa - puterea politică, constituie bazele necesare al dinamismului și al activității sistemului care alcătuiește societatea globală, asigurând organizarea și conducerea la nivelul întregii societăți.

Corolarul de interdependență dintre sistemul social global și sistemul politic este esențial în primul rând al sistemului politic, ca subsistem al unui sistem social global, mai ales prin componenta sa - puterea politică, constituie bazele necesare al dinamismului și al activității sistemului care alcătuiește societatea globală, asigurând organizarea și conducerea la nivelul întregii societăți.

Corolarul de interdependență dintre sistemul social global și sistemul politic este esențial în primul rând al sistemului politic, ca subsistem al unui sistem social global, mai ales prin componenta sa - puterea politică, constituie bazele necesare al dinamismului și al activității sistemului care alcătuiește societatea globală, asigurând organizarea și conducerea la nivelul întregii societăți.

Corolarul de interdependență dintre sistemul social global și sistemul politic este esențial în primul rând al sistemului politic, ca subsistem al unui sistem social global, mai ales prin componenta sa - puterea politică, constituie bazele necesare al dinamismului și al activității sistemului care alcătuiește societatea globală, asigurând organizarea și conducerea la nivelul întregii societăți.

Corolarul de interdependență dintre sistemul social global și sistemul politic este esențial în primul rând al sistemului politic, ca subsistem al unui sistem social global, mai ales prin componenta sa - puterea politică, constituie bazele necesare al dinamismului și al activității sistemului care alcătuiește societatea globală, asigurând organizarea și conducerea la nivelul întregii societăți.

În legătură cu funcțiile sistemului politic, se impun câteva precizări:

1) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său. - **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

2) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

3) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

4) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

5) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

6) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

7) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

8) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

9) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

10) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

11) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

12) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

13) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

14) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

15) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

16) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

17) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

18) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

19) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

20) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

21) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

22) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

23) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

24) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

25) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

26) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

27) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

28) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

29) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

30) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

31) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

32) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

33) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

Se poate afirma că puterea are o dublă esență: subiectivă și obiectivă sau individuală și socială. În context subiectiv - în ce înseamnă scopurile, alături de scopurile psihologice, angajându-se în scopurile obiective de realizare sau cele valorice în scopurile psihologice actuale etc. - ca scopul în sine pe care îl urmărește, pe care îl urmărește și în ansamblul funcțiilor sale.

1) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

2) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

3) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

4) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

5) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

6) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

7) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

8) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

9) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

10) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

11) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

12) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

13) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

14) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

15) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

16) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

17) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

18) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

19) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

20) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

21) **Funcția de mediere** este o funcție specifică ercției sistemului politic, dar și de funcții în sine, în funcție de scopul și de conținutul său.

Programul

Televiziunii România de Măine (tvRM)

LUNI 24 ianuarie 2005

- 6:00 Preluare Deutsche Welle. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 Săptămâna externă (r)
- 7:00 Bună dimineața! (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
- 9:50 Săptămâna internă
- 10:00 Consultanță pentru sesiunea de examene: Limba și Literatura Română anul (I). Emisiune în direct moderată de Ilie Ciureșcu. Disciplinele: Limba română contemporană (I) - prof. univ. dr. Ion Toma, Istoria literaturii române (I) - lector univ. Luiza Marinescu, Limba engleză/Limba franceză - lector univ. dr. Liața Răpeanu, asist. univ. drd. Oana Godeanu
- 12:00 Film serial: Regii blestemați ep. (II)
- 14:00 Săptămâna internă
- 14:05 Măru în top: Invitat: invitat: Laurențiu Cazan - interpret (r). Emisiune de Violeta Sereciu
- 14:30 Video VIP. Emisiune de Leonard Hențiu (r)
- 15:00 Film documentar: Al. I. Cuza și Vasile Lucaci
- 15:30 Întâlnire cu folclorul: De pe plaiuri oltenesti. Soliști: Maria Ghinea, M. Mihalache, Cristina Udrea, Nina Predeșcu. Emisiune de Theodora Popescu
- 16:00 Preluare Deutsche Welle. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase
- 16:30 Film documentar: Henri Dutilleul - o călătorie fără constrângeri
- 17:30 Ce trebuie să știm despre bolile digestive? Emisiune de prof. univ. dr. Alexandru Oproiu
- 18:30 Actualități
- 19:00 Jurnal economic
- 19:20 În dialog cu Administrația Publică. Emisiune de George Nicolau
- 21:00 Academică. Economie: Denominarea leului. Emisiune de Ilie Șerbănescu
- 22:00 Presa pe diagonală
- 22:30 Fără menajament: Universitatea Spiru Haret - o opțiune pentru milenul III. Cum și de ce? Emisiune de Mugur Popovici
- 23:30 24 de ore. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu
- 00:00 Film documentar: Henri Dutilleul - o călătorie fără constrângeri (r)
- 01:00 Consultanță pentru examene (r)
- 03:00 Film documentar: Portrete (r)
- 03:30 Măru în top: Invitat: Laurențiu Cazan - interpret (r). Emisiune de Violeta Sereciu
- 04:00 Video VIP. Emisiune de Leonard Hențiu (r)
- 05:00 Film documentar: Henri Dutilleul - o călătorie fără constrângeri (r)

MARTI 25 ianuarie 2005

- 6:00 Preluare Deutsche Welle. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 24 de ore. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu (r)
- 7:00 Bună dimineața! (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
- 9:50 Săptămâna internă
- 10:00 Consultanță pentru sesiunea de examene: Filosofie și Jurnalism anul (I). Emisiune în direct moderată de Ilie Ciureșcu. Disciplinele: Istoria filosofiei antice - prof. univ. dr. Gb. Cazan, Teoria comunicării (I) - conf. univ. dr. Sulfana Crăta, Genurile presei - lector univ. dr. I. Stănică, Logică generală (I) - lector univ. drd. Gabriel Iliescu
- 12:00 Film serial: Regii blestemați ep. (III)
- 14:00 Săptămâna internă
- 14:05 Cinepanorama. Emisiune de Eugen Atanasiu (r)
- 15:00 Film documentar: Grecia - ținut al contrastelor
- 15:30 Varietăți muzicale. Emisiune de Dumitru Cucu
- 16:00 Preluare Deutsche Welle. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase
- 16:30 Amfitrion Corina: „Pictura naivă”, invitată prof. Valeria Tofan - pictoriță. Realizator Corina Chiriac
- 17:30 Eva. Talk-show cu și despre femei. Emisiune de Adelina Grancea și Alexandru Gancei
- 18:30 Actualități
- 19:10 Jurnal economic
- 19:20 În dialog cu Administrația Publică. Emisiune de George Nicolau
- 21:00 Academică. Învățământ: Proiecte noi în educație și cercetare. Emisiune de Ilie Ciureșcu
- 22:00 Presa pe diagonală
- 22:30 Economia de mâine: Noul guvern și dialogul social. Invitați: Varujan Vosganian - senator PNL, Cristian Pârvan - secretar general „Asociația omeniilor de afaceri”, Bogdan Hossu - președinte Cartel Alfa. Emisiune de Nicolae Mardari
- 23:30 24 de ore. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu

- 00:00 Îți mai aduci aminte doamnă? Emisiune de Ionela Prodan (r)
- 01:00 Consultanță pentru examene (r)
- 03:00 Cinepanorama. Emisiune de Eugen Atanasiu (r)
- 04:00 Film documentar: Grecia - ținut al contrastelor (r)
- 04:30 Varietăți muzicale. Emisiune de Dumitru Cucu (r)
- 05:00 Amfitrion Corina. Realizator Corina Chiriac (r)

MIERCURI 26 ianuarie 2005

- 6:00 Preluare Deutsche Welle. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 24 de ore. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu (r)
- 7:00 Bună dimineața! (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
- 9:50 Săptămâna internă
- 10:00 Consultanță pentru sesiunea de examene: Geografie anul (I). Emisiune în direct moderată de Ilie Ciureșcu. Disciplinele: Hidrologie (I) - prof. univ. dr. Ion Zăvoianu, Geografie globală (I) - prof. univ. dr. Iuliana Armas, Geologie generală - conf. univ. dr. Cornelia Marin
- 12:00 Film serial: Regii blestemați ep. (IV)
- 14:00 Săptămâna internă
- 14:05 Eva. Talk - show cu și despre femei. Emisiune de Adelina Grancea și Alexandru Gancei (r)
- 15:00 Film documentar în serial: Anglia mea
- 15:30 Întâlnire cu folclorul. Soliști: Polina Manoilă, Viorica Flintașu, Elisabeta Turcu, Petre Săbădeanu, Maria Ciobanu. Emisiune de Theodora Popescu
- 16:00 Preluare Deutsche Welle. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase
- 16:30 Film artistic românesc: „Întunecare” (r)
- 18:00 Film documentar: Nigeria (IX)
- 18:30 Actualități
- 19:10 Jurnal economic
- 19:20 În dialog cu Administrația Publică. Emisiune de George Nicolau
- 21:00 Academică. România în lume: România pe calea integrării în Uniunea Europeană. Invitat conf. univ. dr. Ene Dinga - ministrul Integrării. Emisiune de Nicolae Mardari
- 22:00 Presa pe diagonală
- 22:30 Diagnostic de urgență. Emisiune de Florin Tudose
- 23:30 24 de ore. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu
- 00:00 Univers clasice: Eminescu - Enescu. Emisiune de Mihai Dariu
- 01:00 Consultanță pentru examene (r)
- 03:00 Film artistic românesc: „Întunecare” (r)
- 04:30 Film documentar: Nigeria (IX)
- 05:00 Film documentar în serial: Anglia mea

JOI 27 ianuarie 2005

- 6:00 Preluare Deutsche Welle. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 24 de ore. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu (r)
- 7:00 Bună dimineața! (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
- 9:50 Săptămâna internă
- 10:00 Consultanță pentru sesiunea de examene: Istorie anul (I). Emisiune în direct moderată de Ilie Ciureșcu. Disciplinele: Istorie antică universală (I) - conf. univ. dr. Rodica Ursu, Preistorie și arheologie (I) - prof. univ. dr. Mircea Negru, Istoria medievală a României - conf. univ. dr. Mihai Andreescu
- 12:00 Film serial: Regii blestemați ep. (V)
- 14:00 Săptămâna internă
- 14:05 Ani de liceu: Prezentarea Liceului teoretic „Jean Monet” (r). Emisiune de Mugur Popovici și Alina Motoc
- 15:00 Film documentar: Zbor deasupra paradisului lui Budha
- 15:30 Un cântec pentru inima ta. Emisiune de Dumitru Cucu
- 16:00 Preluare Deutsche Welle. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase
- 16:30 Amfitrion Corina. „De vorbă cu actrița Elvira Deacșu” - actriță la teatrul Odeon. Emisiune de Corina Chiriac
- 17:30 Lumea de mâine: „Bioetica - când începe viața”. Invitat Constantin Bogdan. Emisiune de Cristian Român
- 18:30 Actualități
- 19:10 Jurnal economic
- 19:20 În dialog cu Administrația Publică. Emisiune de George Nicolau
- 21:00 Academică. Starea culturii: Cultura cinematografică - un concept perimat? Invitați: Călin Căliman, Eugen Atanasiu, Laurențiu Damian. Emisiune de Ion Bucheru
- 22:00 Presa pe diagonală

- 22:30 Ani de liceu: Prezentarea Liceului teoretic „Aurel Vlaicu” - București. Emisiune de Mugur Popovici și Alina Motoc
- 23:30 24 de ore. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu
- 00:00 Un cântec pentru inima ta. Emisiune de Dumitru Cucu (r)
- 00:30 Film documentar: Zbor deasupra paradisului lui Budha (r)
- 01:00 Consultanță pentru examene (r)
- 03:00 Amfitrion Corina. Emisiune de Corina Chiriac (r)
- 04:00 Ani de liceu (r). Emisiune de Mugur Popovici și Alina Motoc
- 05:00 Film documentar: Zbor deasupra paradisului lui Budha (r)

VINERI 28 ianuarie 2005

- 6:00 Preluare Deutsche Welle. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 24 de ore. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu (r)
- 7:00 Bună dimineața! (informații utile, revista presei, interviuri, muzică)
- 9:50 Săptămâna internă
- 10:00 Consultanță pentru sesiunea de examene: Matematică - Informatică anul (I). Emisiune în direct moderată de Ilie Ciureșcu. Disciplinele: Analiza (I) - lector univ. dr. Eliza Bălașu, Algoritmica și programe - lector univ. dr. Silviu Bărbănt
- 12:00 Film serial: Regii blestemați ep. VI
- 14:00 Săptămâna internă
- 14:05 Să stăm de vorbă: Steliana Sima și Ovidiu Komornik (r)
- 15:00 Film documentar: Apulia Imperiale
- 15:30 Întâlnire cu folclorul. Soliști: Gelu Voicu, Virginia Neagu-Stoian, Lucica Boboc, Ileana Mărgărit, Viorica Mirea. Emisiune de Theodora Popescu
- 16:00 Preluare Deutsche Welle. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase
- 16:30 Casele de cultură între - formă și reformă: Ploiești (II). Emisiune de Dumitru Cucu
- 17:30 Călător prin România: Remember - Douzeci de ani de la demolarea bisericilor din București. Emisiune de Ciprian Vasilescu
- 18:00 Deschide cartea! Emisiune de Alexandru Mironov
- 18:30 Actualități
- 19:10 Jurnal economic
- 19:20 Forum IT: „Arhivele digitale”. Emisiune de Cătălin Grosu
- 20:00 Film documentar: Pădurea oglinzilor (III)
- 21:00 Academică. Poluarea și protecția mediului: Protecția apei. Emisiune de Constantin Pintilie
- 22:00 Presa pe diagonală
- 22:30 Gazonul ferbinte: Fotbalul intern, între agonie și extaz. Emisiune de Mugur Popovici
- 23:30 24 de ore. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu
- 00:00 Univers clasice: Recital al tinerelor talente - Stagiunea 2004/2005 la Parlamentul României. Emisiune de Mihai Dariu
- 00:30 Film documentar: Pădurea oglinzilor (III) (r)
- 01:00 Consultanță pentru examene (r)
- 03:00 Casele de cultură - între formă și reformă (r)
- 04:00 Să stăm de vorbă (r)
- 05:00 Călător prin România (r)

SĂMBĂȚĂ 29 ianuarie 2005

- 6:00 Preluare Deutsche Welle (r)
- 6:30 24 de ore. Retrospectivă politică. Emisiune de George Marinescu (r)
- 7:00 Presa pe diagonală (r)
- 7:30 Knock out. Emisiune de Alexandru Gancei
- 8:00 Diagnostic de urgență. Emisiune de Florin Tudose (r).

- 9:00 Planeta copiilor. Emisiune de Ștefan Iordache (r).
- 10:00 Sunteți un om sănătos? Emisiune de Dorin Sarafoleanu
- 11:00 Viitorul în prezent: „Ce este viața?”. Emisiune de Cătălin Grosu
- 12:00 Agricultură și alimentație: Când și cum se aplică legea cooperării în agricultură (III). Emisiune de Constantin Pintilie
- 13:00 Miorița - antologie de cultură tradițională. Emisiune de Ioan Filip
- 13:30 Profil spiritual: Invitat dr. Ion Sinescu. Emisiune de Valeriu Răpeanu
- 14:30 Întâlnire cu folclorul. Soliști: Maria Matei, Felicia Stoian, Maria Coman, Angela Șerban, Irina Zoican. Emisiune de Theodora Popescu
- 15:00 Film documentar: Porto Franco
- 15:40 Varietăți muzicale (I). Emisiune de Dumitru Cucu
- 17:00 Priză directă. Emisiune de actualitate culturală. Realizator Marina Roman Boiangiu
- 17:40 Varietăți muzicale (II). Emisiune de Dumitru Cucu
- 18:00 Film documentar: Vals în Alpi
- 18:30 Actualități
- 19:00 Film artistic românesc: „Concurs”. Regia Dan Pita
- 21:00 Film serial: Arșene Lupin ep. (XV) (r)
- 22:00 Provocare. Emisiune de Leonard Hențiu
- 22:40 Cafe concert. Emisiune de Dumitru Cucu
- 23:00 Măru în top: Adrian Dăminescu - interpret. Emisiune de Violeta Sereciu
- 23:30 Săptămâna internă
- 00:00 Film artistic românesc: „Concurs”. Regia Dan Pita (r)
- 02:00 Film serial: Arșene Lupin ep. (XV) (r)
- 03:00 Cinepanorama. Emisiune de Eugen Atanasiu (r)
- 04:00 Profil spiritual (r). Emisiune de Valeriu Răpeanu
- 05:00 Priză directă (r)

DUMINICĂ 30 ianuarie 2005

- 6:00 Preluare Deutsche Welle. Traducere și dublaj: Mihaela Anastase (r)
- 6:30 Săptămâna internă (r)
- 7:00 Sportul în lume (r)
- 7:30 Deschide cartea! Emisiune de Alexandru Mironov (r)
- 8:00 Ecumenica. Emisiune de Sorin Bejan
- 9:30 Poveste de arcehic: Teatrul Nottara - piesa „De trei ori dragoste”, regia Ulrike Döpper. Emisiune de Gabriela Bănarescu
- 10:00 Planeta copiilor. Emisiune concurs între elevii clasei a III-a A ai Școlii generale 93 și elevii clasei a III-a B ai Școlii generale nr.96 din București. Realizatori: Ștefan Iordache și Mihaela Matei
- 11:00 Să stăm de vorbă: cu soții Rednic și Irina Margareta Nistor. Emisiune de Mugur Popovici și Bianca Vlăcariu
- 12:00 Ora melomanului. Emisiune de Dumitru Cucu
- 13:00 Amfitrion Corina. „Viața mea e viața”. Invitat Andrei Fatu - violonist. Emisiune de Corina Chiriac
- 14:00 Secretele succesului cu invitații Oanei Sârbu
- 17:00 Arta documentarului: Pe urmele lui Balto (I). Realizator Daniel Paraschiv
- 18:00 Video VIP. Emisiune de Leonard Hențiu
- 18:30 Actualități
- 19:00 Sportul în lume. Emisiune de Mugur Popovici
- 19:30 Amintiri de la filmare: Invitat regișorul Cornel Todea. Emisiune de Ion Bucheru
- 20:00 Îți mai aduci aminte doamnă? Soliști: Polina Manoilă, Ion Ioniță, Tina Militaru. Emisiune de Ionela Prodan
- 22:30 Cafe concert. Emisiune de Dumitru Cucu
- 23:00 Film documentar: Mulțimi în mișcare
- 23:30 Săptămâna externă
- 00:00 Film artistic: Un cuib de nobili (Mosfilm) (r)
- 02:00 Îți mai aduci aminte doamnă? (r)
- 03:00 Amfitrion Corina. Emisiune de Corina Chiriac (r)
- 04:00 Amintiri de la filmare (r)
- 05:00 Arta documentarului: Pe urmele lui Balto (II) (r). Realizator Daniel Paraschiv

Opinia națională

Telefoane:
410.39.11 și
410.39.13,
interioare:
116, 122, 105
Fax:
411.33.84

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ ESTE EDITATĂ DE FUNDATIA ROMÂNIA DE MĂINE.

Instituție social - umanistă de cultură, știință și învățământ
Revista se poate procura prin abonament de la toate oficiile poștale din țară. În Catalogul RODIPET, revista se regăsește la poziția 2.256.
Solicitări de abonamente se pot adresa redacției, cu plata prin mandat poștal sau dispoziție de plată pe adresa: Opinia Națională, Splaiul Independenței nr. 313, Sectorul 6, București, Cont 2511.1-23.1.ro/ro - B.C.R. - Sucursala Unirea.

ISSN 1221-4019

Machetarea computerizată și tiparul executate de
LABORATORUL DE TEHNOLOGIA DE FUNDATIA ROMÂNIA DE MĂINE

Publicația OPINIA NAȚIONALĂ este înregistrată la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci la nr. 24.000/7.090.672 din 3 septembrie 1997.